

Ügyszám: NAIH-438-1/2021
Előzmény: NAIH/2020/6768

Tárgy: kérelmet elutasító határozat

A **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság** (a továbbiakban: Hatóság) előtt [...] (a továbbiakban együttesen: **Kérelmezők vagy Érintettek**) a képviseletüket ellátó [...] Ügyvédi Iroda (székhely: [...]; eljáró ügyvéd: [...]) útján a [...] szemben (cím: [...]; a továbbiakban: **Kérelmezett vagy Társaság**) meghatalmazott jogi képviselője [...] (székhely: [...]) benyújtott kérelme nyomán, a Társaság kiadásában megjelenő [...] című laphoz kapcsolódó jogellenes adatkezelés, valamint a Kérelmezők érintetti joggyakorlásának nem megfelelő biztosítása tárgyában indult adatvédelmi hatósági eljárásban meghozta az alábbi

HATÁROZATOT

A Hatóság a kérelmet **elutasítja**.

A hatósági eljárás során eljárási költség nem merült fel, ezért annak viseléséről nem rendelkezett a Hatóság.

Jelen határozattal szemben közigazgatási úton jogorvoslatnak nincs helye, de az a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett keresetlevéllel közigazgatási perben megtámadható. A keresetlevelet a Hatósághoz kell benyújtani, elektronikusan, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a bíróságnak. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetlevélben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30.000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jog alá esik. A Fővárosi Törvényszék előtti eljárásban a jogi képviselet kötelező.

INDOKOLÁS

I. Az eljárás menete és a tényállás tisztázása

A Kérelmezők 2020. szeptember 16-án küldött elektronikus levelükben, valamint a Hatósághoz 2020. szeptember 21-én postai úton beérkezett levelükben a Társaság által kiadott [...] című lapban közzétenni kívánt újságcikkhez kapcsolódó jogellenes adatkezelést, továbbá a Kérelmezők érintetti joggyakorlásának - így az előzetes tájékoztódáshoz, a tájékoztatáshoz, a hozzáféréshez való jog - nem megfelelő biztosítását, valamint a célhoz kötött adatgyűjtés elvének a sérelmét kifogásolták és adatvédelmi hatósági eljárás lefolytatását kezdeményezték a Társasággal szemben.

A kérelemben a Kérelmezők az alábbiakat adták elő:

– Az Érintettek a [...] lap munkatársától 2020. augusztus 31-én érkezett elektronikus levél útján értesültek arról, hogy a Társaság feltehetőleg rájuk vonatkozó személyes adatokat kezel, és az általa kiadott [...] lap egy írásában kívánja szerepeltetni az Érintettek magánéletére vonatkozó adatokat,

valamint a [...] üzleti titkait. A megkeresés nem tartalmazott a személyes adatok kezelésére vonatkozó, az általános adatvédelmi rendelet¹ 14. cikke szerinti kötelező tájékoztatást.

– A [...] lap újságírójának kérdéseire a [...] munkatársa 2020. augusztus 31-én kelt elektronikus levelében a magánélet tiszteletben tartására hivatkozva, az Érintettekre vonatkozó kérdések körében elutasította a válaszadást, és kérte a cikk részére történő, megjelenés előtti megküldését. A [...] lap újságírója 2020. augusztus 31-én kelt válaszában úgy nyilatkozott, hogy kérdései „nem érintik senki magánéletét”, azok jelentős része” kizárólag üzleti ügyekkel kapcsolatos, valamint elutasította a cikk megjelenés előtt történő megküldését az Érintettek számára.

Emellett a válasz továbbra sem tartalmazta a személyes adatok kezelésére vonatkozó, az általános adatvédelmi rendelet 14. cikke szerinti kötelező tájékoztatást. Az Érintettek állítása szerint, a kapott rövid tájékoztatás valótlan volt („nem érintik senki magánéletét”), hiszen a később kapott tájékoztatásból, megítélésük szerint egyértelműen megállapítható a személyes adatok kezelése.

– Az Érintettek jogi képviselőjük útján, 2020. szeptember 2-án kelt a Társasághoz intézett ügyvédi felszólító levélben utaltak arra, hogy a kérdések nagy része alapján a [...] lap személyes adatokat kezel [...] -ről, mint Érintettről, továbbá – egyebek mellett – bűnügyi személyes adatokat is kezel. Felhívták a figyelmet arra, hogy az Érintettek nem járultak hozzá a személyüket, valamint a [...] üzleti titkait érintő, [...] újságírója által felvázolt tárgykörökben készülő cikk elkészítéséhez és közléséhez, abban az Érintettek magánéletére vonatkozó és egyéb személyes adatok, illetve a [...] -hoz tartozó cégek üzleti titkainak minősülő adatok megjelentetéséhez.

Az Érintettek továbbá minden rájuk vonatkozó személyes adat nyilvánosságra hozatalát megtiltották a Társaság számára. Tekintettel arra, hogy az Érintettek semmilyen tájékoztatást nem kaptak az adataik kezeléséről, sőt, az újságíró kifejezetten megtagadta a tájékoztatást annak ellenére, hogy az általános adatvédelmi rendelet erre kötelezi az adatkezelőket, felszólították a Társaságot, hogy adjon tájékoztatást az Érintettek Társaság által kezelt személyes adatairól és a tervezett adatkezelésekről az általános adatvédelmi rendelet 14. és 15. cikkeinek megfelelően.

Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke alapján nyomatékosan tiltakoztak az Társaság által végzett, az őket érintő adatkezelésekkel szemben, és megtiltották, hogy bármilyen, rájuk vonatkozó személyes adathoz hozzáférjenek, adatot gyűjtsenek, valamint egyéb adatkezelési tevékenységeket végezzenek, beleértve a nyilvánosságra hozatalt is.

Az adatvédelmi rendelet 18. cikk (1) bekezdés b) és d) pontja alapján kérték az adatkezelés korlátozását. Felszólították a Társaságot, hogy az Érintettekkel érintő adatok közzétételétől tartózkodjon az általános adatvédelmi rendelet 18. cikk (1) bekezdés d) pontjában meghatározott körülmények tisztázásáig, valamint a tiltakozás nyomán azon túl is. Érintettek továbbá felszólították Társaságot, hogy a megjelentetni tervezett cikket egyeztessék velük.

– A [...] megbízott alkalmazottja 2020. augusztus 31-én írásos nyilatkozatában tájékoztatta a Társaságot arról, hogy

- a) véleményük szerint mindenkinek joga van a magánélete tiszteletben tartásához,
- b) elhatározásuk szerint nem kívánnak a cégtuladonosok magánéletre vonatkozóan információt szolgáltatni a Társaság részére,
- c) a [...] családnak személyes okai vannak arra, hogy a rájuk vonatkozó adatokról nem kívánnak további adatot szolgáltatni,
- d) a tatai [...] beruházással kapcsolatosan folyamatos egyeztetések zajlanak.

– Mindezeket túl az Érintettek 2020. szeptember 2-án jogi képviselőjük útján is nyilatkoztak a Társaság felé. Álláspontjuk szerint a Társaságot a cikk megjelenése előtt így egyeztetési kötelezettség terheli, amelynek nem kíván eleget tenni.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2016. április 27-i (EU) 2016/679. számú a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről rendelete.

Megítélésük szerint a cikk jogellenes megjelentetése olyan visszafordíthatatlan károsodást eredményezne, amely meghiúsítaná az Érintettek sokévnnyi, következetes törekvését magánszférájuk megőrzése, személyhez fűződő jogainak védelme érdekében.

A Kérelmezők hangsúlyozták, hogy mindig különös figyelmet szenteltek magán- és üzleti életük szétválasztására, magánéletük, magánszférájuk megóvására. A sajtóban lényegében soha nem tettek nyilatkozatokat, esetleges megnyilvánulásaik szigorúan az üzleti szempontokra koncentráltak, és következetesen felléptek az őket érintő esetleges adatgyűjtésekkel szemben is.

– Az Érintettek az általuk előadottak alapján azt kérték a Hatóságtól, hogy

a.) az adatvédelmi hatósági eljárás keretein belül az ismertett adatkezeléssel kapcsolatos információkat vizsgálja meg;

b.) állapítsa meg az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontja, az 5. cikk (2) bekezdése, a 6. cikk (1) bekezdés f) pontja, a 10. cikke, a 12. cikk (1) és (4) bekezdései, a 14. cikk, a 15. cikk, 21. cikk (1) bekezdése alapján a Társaság jogellenes adatkezelésének tényét.

– A kérelem alapján az általános adatvédelmi rendelet 57. cikk (1) bekezdés f) pontja és az információk önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 60. § (1) bekezdése alapján adatvédelmi hatósági eljárás indult.

A Hatóság az adatvédelmi hatósági eljárás megindításáról 2020. október 1. napján kelt NAIH/2020/6768/3 számú végzésében értesítette a Kérelmezettet, és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 63. §-ára való hivatkozással a tényállás tisztázása érdekében nyilatkozattételre hívta fel. A végzést a Hatósághoz érkezett kézbesítési igazolás alapján a Kérelmezett 2020. október 7. napján átvette.

A Kérelmezett 2020. október 15-i keltezésű, a Hatósághoz 2020. október 28. napján beérkezett levelében a kért tájékoztatást megküldte a Hatóság részére.

Válaszában az adatvédelmi hatósági eljárás felfüggesztését indítványozta arra hivatkozva, hogy a Kérelmezők a Hatóság által vizsgált állítólagos jogsérelmekre alapított polgári peres igényérvényesítés szándékával a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 108. § alapján perindítás előtti ideiglenes intézkedés iránti kérelmet terjesztettek elő.

A Kérelmezett mellékelte a Fővárosi Törvényszék 17.Pk.22.488/2020/9. számú végzését, amelyben az Érintettek által kért ideiglenes intézkedésnek részben adott helyt azzal a kikötéssel, hogy a Kérelmezők 30 napon belül keresetet nyújtanak be a Törvényszékhez az ügy érdemi elbírálását kérve.

A Kérelmezett az ideiglenes intézkedést elrendelő végzéssel szemben fellebbezést nyújtott be.

A Kérelmezett az adatvédelmi eljárás felfüggesztésének indítványozása mellett, a Hatóság által, a tényállás tisztázása érdekében kiadott végzésére adott válaszában az alábbiakat rögzítette:

„A Kérelmezett a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (továbbiakban: Smtv.) hatálya alá tartozó médiatartalom-szolgáltató, kiadványa ugyanezen jogszabály szerinti sajtótermék, mely ténynek jelentősége van abból a szempontból, hogy az általános adatvédelmi rendelet 85. cikk (3) bekezdése körében Magyarország épp ezt a jogszabályt notifikálta kivételként a véleménynyilvánítás szabadsága és a tájékoztatáshoz való jog vonatkozásában azok személyes adatok védelméhez való joggal összevetetősége érdekében.

A kivétel hatálya kiterjedt továbbá az alábbiakra is:

- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:44. §-a (a közügyek szabad vitatása kapcsán), valamint a
- a 36/1994. (VI. 24.) AB határozat,
- a 7/2014. (III. 7.) AB határozat,
- a 28/2014. (IX. 29.) AB határozat,
- a 3001/2018. (I. 10.) AB határozat,

- a 3145/2018. (V. 7.) AB határozat, amely határozatok tartalma így irányadó a jelen ügyben is.”

A Kérelmezett rendelkezik adatvédelmi tájékoztatóval, melyet közzé is tett oldalán: [...].

A Kérelmezetti oldalról [...] újságíró kereste meg Kérelmezőket egy cikk megírásához szükséges információk megszerzése érdekében. A megkeresés állításokat nem, mindössze kérdéseket tartalmazott, amelyek megválaszolása után, éppen a válaszok tartalmából jutott volna hozzá az újságíró a Kérelmezők által sérelmezett adatok nyilvános adatbázisokban és saját nyilatkozatukban fel nem lelhető részéhez.

A hivatkozott megkeresés kizárólag [...] illetve [...] Kérelmezőket nevesítette és csak vonatkozásukban merülhet fel indokoltan a személyes adatok kezelésének vizsgálata, továbbá [...] vonatkozásában a megkeresés nem tartalmazott bűnügyi személyes adatot, csak [...] vonatkozóan.

[...] személyes adatainak forrása saját korábbi közszereplése, amely bárki számára elérhető az alábbi linken: [...]

A Kérelmezett álláspontja szerint nem fedi a valóságot Kérelmezők azon állítása, hogy a sajtóban lényegében soha nem nyilatkoznak, esetleges megnyilvánulásuk üzleti szempontokra koncentrálnak.

További források még e vonatkozásában:

[...];

[...];

[...];

[...];

[...];

[...];

[...];

[...];

[...].

Emellett, tudomásuk szerint, 1991-ben megjelent egy Népszabadság cikk is, melynek internetes verziója nem létezik. Illetve [...] újságírónak nyilatkozott [...] ügyvédje, [...] is telefonon és jóvá is hagyta a nyilatkozatot.

[...] kapcsán a személyes adatok forrása az origo.hu témában született cikke:

[...].

A cikkhez azzal egységes szerkezetben helyreigazítás kapcsolódik, azonban az nem terjed ki a [...] -ra vonatkozó állításokra - ideértve a büntettségére vonatkozót is - csak az [...] -ra. és [...] -re vonatkozóakra.

Cukorügyben maga [...] is nyilatkozott anno az RTL Klubnak: [...]

A cégekkel összefüggő személyes adatok forrása a közhiteles cégnyilvántartás.

Kérelmezők tulajdonában illetve vezetése alatt álló [...] és leányvállalatai több alkalommal is részesültek állami támogatásban, illetve jelenleg is folyamatban van közpénz felhasználását jelentő támogatási eljárás. A [...] címen megtalálhatóak az eddig megkapott támogatások.

A Budapesti Értéközsdével (a továbbiakban: BÉT) kapcsolatos adatok a BÉT honlapjáról származnak:

[...]

[...]

[...]

További forrás volt még az állami támogatási adatbázis és a pályázatfigyelő:

[...]

<https://www.palyazat.gov.hu/tamogatott-projektkereso>.

A Kérelmezett 2020. szeptember 4. napján kelt levelében tájékoztatta a Kérelmezőket a kezelt személyes adatok köréről, a személyes adatok forrásáról, az adatkezelés jogalapjáról, az adatkezelés céljáról, a kapcsolódó jogos érdekről, az érintetti jogokról, a tiltakozáshoz való jogról, az adatkezelést engedő kényszerítő jogi érdekről, a jogérvényesítési lehetőségekről, továbbá arról, hogy az Érintettekkel kapcsolatban nem közöl üzleti titoknak minősülő információt.

A Társaságnak a Hatóság végzésében feltett kérdéseire adott válaszai az alábbiak:

Az adatkezelés jogalapjáról és céljáról, a tágabb értelemben vett jogalapról

„1. Magyarország Alaptörvénye egyaránt elismeri a személyes adatok védelméhez való jogot [VI. cikk (3) bekezdés], a közérdekű adatok nyilvánosságát [VI. cikk (3) bekezdés], a sajtószabadságot és a sajtó sokszínűségét [IX. cikk (2) bekezdés]. Az Alaptörvény M) cikke szerint Magyarország gazdasága a vállalkozás szabadságán nyugszik. A 39. cikk (2) bekezdés szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni, továbbá közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok.

2. A Rendelet 85. Cikk (1) bekezdése is mutatja, a tagállamok összeegyeztetik a véleménynyilvánítás és tájékozódás jogait az adatvédelemmel. Az érdekmérlegelés követelményét fogalmazza meg az Európai Adatvédelmi Biztosok Munkacsoportjának (29-es Munkacsoport) 2014. november 26. napján közzétett állásfoglalásának 2. pontja, miszerint az adatvédelmi jogokat a véleménynyilvánítás jogára (is) tekintettel kell értelmezni.

3. Az Európai Unió Bíróságának a Tele2 Sverige AB ügyben [C-203/15., ECLI:EU:C:2016:970; 2016. december 21.] kihirdetett döntésének 93. bekezdése hasonlóan az alábbiakat tartalmazza az Európai Unió Alapjogi Chartájára hivatkozva (a továbbiakban: Alapjogi Charta): “Így mind a Charta 7. cikkében biztosított, a magánélet tiszteletben tartásához való jognak, mind pedig az annak 8. cikkében biztosított, a személyes adatok védelméhez való jognak az ítélkezési gyakorlatban megállapított jelentőségét (lásd ebben az értelemben: 2015. október 6-i Schrems-ítélet, C-362/14, EU:C:2015:650, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) figyelembe kell venni a 2002/58 irányelv 15. cikke (1) bekezdésének értelmezése során. Ugyanez érvényes a véleménynyilvánítás szabadságára, azon különös jelentőségre tekintettel, amellyel e szabadság minden demokratikus társadalomban bír. Ezen, a Charta 11. cikkében biztosított alapvető jog a demokratikus és pluralista társadalom egyik lényegi alapja, azon értékek közé tartozik, amelyen az EUSZ 2. cikk értelmében az Unió alapul (lásd ebben az értelemben: 2003. június 12-i Schmidberger-ítélet, C-112/00, EU:C:2003:333, 79. pont; 2011. szeptember 6-i Patriciello-ítélet, C-163/10, EU:C:2011:543, 31. pont).”

4. Az Alaptörvény IX. cikk (1), (2) és (4) bekezdései alapján mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához, Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit. A 7/2014. (III. 7.) AB határozat megfogalmazásában „[a] sajtószabadság - amely felöleli valamennyi médiatípus szabadságát - a szólásszabadság intézménye. A sajtó ugyanis - tevékenységének egyre összetettebb és szerteágazóbb jellege mellett is - mindenekelőtt a véleménynyilvánításnak, a véleményformálásnak és a véleményalkotáshoz nélkülözhetetlen

információszerzésnek az eszköze” (Indokolás [40]). A sajtónak ez a szerepe különösen is felértékelődik a közéleti véleménynyilvánítás körében, hiszen „[a] társadalmi, politikai viták jelentős részben éppen abból állnak, hogy a közélet szereplői, illetve a közvitában - jellemzően a sajtón keresztül - résztvevők egymás elképzeléseit, politikai teljesítményét és azzal összefüggésben egymás személyiségét is bírálják. A sajtónak pedig alkotmányos küldetése, hogy a közhatalom gyakorlóit ellenőrizze, aminek szerves részét képezi a közügyek alakításában résztvevő személyek és intézmények tevékenységének bemutatása” (Indokolás [48]). Az Alkotmánybíróság értelmezésében a médiának a demokratikus közvélemény formálódásában betöltött központi szerepe nem vezet arra, hogy „a sajtó tájékoztató tevékenységére ne vonatkozhatnának törvényi előírások [...], de ezek megalkotásakor és értelmezésekor mindig úgy kell eljárni, hogy a sajtó alkotmányos küldetésének teljesítését, a közérdeklődésre számot tartó információk közzétételét ne akadályozzák vagy hátráltassák” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [25]}. A 28/2014. (IX. 29.) AB határozat szerint „Mindaddig, amíg valamely tájékoztatás nem visszaélés a sajtószabadság gyakorlásával, az emberi méltóság védelmével összefüggésben a személyiségi jogok sérelmére való hivatkozás ritkán alapozza meg a sajtószabadság gyakorlásának a korlátozását.” (Indokolás [42]). Ennek az értelmezésnek a 16/2016. (X. 20.), illetve a 17/2016. (X. 20.) AB határozatok is következetesen érvényt szereztek a sajtószabadság javára. A sajtószabadság és a személyiségi jogok védelme (azon belül is az információs önrendelkezési jog) nem egymást kölcsönösen kizáró jogosultságok, hanem az egyedi ügy körülményeinek sajátosságaira tekintettel kell a felmerülő érdekek mérlegelését elvégezni és így megtalálni a kollízióban álló alkotmányos értékek közötti helyes egyensúlyt. Az adatvédelem nem élvez abszolút elsőbbséget más alkotmányos jogokkal - így a véleménynyilvánítás szabadságával és a sajtószabadsággal - szemben. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 10. cikke biztosítja a véleménynyilvánítás szabadságát, az információk, eszmék megismerésnek és közlésének szabadságát. Az Emberi Jogok Európai Bírósága a közügyeket érintő viták megítélése során is a véleményszabadságnak a demokratikus társadalomban betöltött szerepéből indul ki. Az EJEB olvasatában ugyanis a sajtószabadság a „házőrző kutya” (public watchdog) küldetését ellátva óvja a demokratikus közéletet. [Lásd többek Bladet Tromsø and Stensaas vs. Norvégia (App. 21980/93, 59. és 62. bekezdések; Pedersen és Baadsgaard v. Dánia (49017/99, 71. bekezdés.) Az EJEB gyakorlatában a közügyekkel összefüggésben adott tájékoztatás nyújtása nem korlátozódik szűk értelemben vett politikai vitákra, hanem akkor is biztosítani kell, amikor a közérdekű kérdés magánszemélyeket (is) érint. Ezzel összhangban az Alkotmánybíróság is kimondta, hogy a megváltozott társadalmi viszonyok miatt a közéleti kérdések köre szélesebb a politikai szólnál és a közhatalmi szereplők tevékenységének értékelésénél, így a közéleti vita felöleli az üzleti élet világában felmerülő közérdekű kérdéseket. [Lásd 3145/2018. (V. 7.) AB határozat.]

5. Szűkebb értelemben vett elsődleges jogalap, a Rendelet 6. Cikk (1) bekezdés e) pontja. Eszerint jogszerű az adatkezelés, amennyiben “az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges.” Az e) pont tehát két esetkört fed le:

(1) ha az adatkezelő közhatalmi jogosítványt gyakorol (jellemzően állami szervként, de előfordulhat az is, hogy más jogalanyként, amennyiben ilyen jogosítványt valamely jogszabály hozzá telepít, lásd erről alább) vagy

(2) az adatkezelés közérdekű jogosítvány gyakorlásához szükséges: ebben az esetben nem közhatalmi jogosítványról, hivatali hatáskör gyakorlásáról van szó, hanem szélesebb értelemben közérdekű jogosítvány gyakorlásáról.

6. A GDPR Rendelet (45) preambulum bekezdése értelmében “amennyiben az adatkezelésre az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése keretében kerül sor, vagy ha az közérdekű feladat végrehajtásához, illetve közhatalmi jogosítvány gyakorlásához szükséges, az adatkezelésnek az uniós jogban vagy valamely tagállam jogában foglalt jogalappal kell rendelkeznie.” Az Smtv. 10. § közérdekű feladatként írja elő a sajtószervek számára, hogy megfelelően tájékoztassák a közönséget a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről.

Az Alkotmánybíróság egyértelműen állást foglalt abban, hogy az üzleti életről való beszámolás a közügyek megvitatásának számít, következésképpen pedig közérdekű tevékenység: “Az Alkotmánybíróság értelmezésében ugyanakkor a közéleti kérdések köre szélesebb a politikai szólnál, illetve a közhatalmat gyakorló személyek tevékenységének bírálatánál. Ennek megfelelően

a közéleti vita nem csak az állami és önkormányzati, a közhatalmi intézményrendszer működésének egészét fogja át, hanem felöleli az üzleti élet társadalmi felelősségvállalásának és az üzleti élet világában egyre sokasodó számban jelentkező közéleti kérdéseket (pl. környezetvédelmi, energiahatékonysági, munka-, és közlekedésbiztonsági kérdések) [3145/2018. (V. 7.) AB határozat, 31. bekezdés]

7. A Kérelmezett által végzett tevékenység közérdekű. Az újságírás legitim közérdekű tevékenység, ami a véleménynyilvánítás szabadsága, sajtószabadság és a szabad tájékoztatáshoz való jogok, mint alapjogok gyakorlását valósítja meg. Ennek keretében a társadalmi és gazdasági befolyással bíró, illetve közpénz támogatás mellett piacvezető vállalkozást kiépítő személyek portréjának bemutatása a köz érdekét szolgáló tevékenység, így Kérelmezett jogalapként elsődlegesen a Rendelet 6. Cikk (1) bekezdés e) pontja első fordulatra hivatkozik, miszerint a személyes adatok kezelése közérdekű feladat végrehajtásához szükséges. A Kérelmezett álláspontja szerint közérdek fűződik akár bűnügyi személyes adatok közléséhez is bizonyos személyek esetében, ha a bűnügyi személyes adat összefüggésbe hozható a közülethez köthető tevékenységükkel. [...] esetében ismételt hangsúlyozandó, hogy az érintett saját maga hozta nyilvánosságra a bűnügyi személyes adatot. Esetében előlétele megítélése kapcsán az is lényeges közérdekű információ, hogy politikai menedékjogot kapott, amely során a magyar állam szuverén jogait gyakorolva oltalmazta meg, mely aktus megítéléséhez elengedhetetlen előzményeinek ismerete. [...] egy olyan cég jelenlegi tulajdonosa és vezetője, amely milliárdos állami támogatást kap. A társadalomnak jogos igénye van arra, hogy információt kaphasson arról, hogy a kiemelkedő mértékű közpénz felett diszponáló cégvezető korábban a gazdasági életben komoly visszaélést követett el. (Amint az origo.hu cikkéből is látható, a kérdéses bűncselekmény ezer szállal kötődik a jelenlegi, államilag támogatott tevékenységéhez, hiszen az energiatalok alapanyaga a cukor.)

8. Szűkebb értelemben vett másodlagos jogalap, a Rendelet 6. Cikk (1) bekezdés f) pontja. Kérelmezett álláspontja szerint a Rendelet 6. cikk (1) bekezdés e) pontja már önmagában elégséges jogalap az adatkezelésre, azonban Kérelmezett előtt ismeretes a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (továbbiakban: NAIH) NAIH/2020/838/2., valamint NAIH/2020/1154/9. számú határozataiban foglalt jogértelmezés az újságírás keretében végzett adatkezelés tekintetében, így megjelöli a Rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontját is, mint jogalapot.

9. Tekintettel arra, hogy Magyarország piacgazdaság, így a sajtó feladatát nem lehet szűkítően úgy értelmezni, hogy magánszemélyek tulajdonában álló magánvállalkozások működésével, tulajdonosi háttérével kapcsolatosan semmilyen szinten nem lehetséges a nyilvánosságot információval ellátni. A legsikeresebb magyar vállalkozók jelentős mértékben hozzájárulnak a teljes magyar nemzetgazdaság állapotának alakulásához: a vállalkozások munkahelyeket teremtenek, hozzájárulnak egész térségek fejlődéséhez, befolyásolják a költségvetés adóbevételeit, hatással vannak a külkereskedelmi mérlegre stb. Az, hogy egy adott időben egy országban melyek a legnagyobb cégek, a gazdaság és a társadalom állapotáról nagyon sok mindent elárul: például azt, hogy melyik iparágból kerülnek ki a legsikeresebb cégek, emberek (IT, pénzügyi szektor stb.), illetve, és ez Magyarországon különösen aktuális, a politikai kapcsolatoknak milyen jelentőségük van a gazdaggá válásban. A magyar gazdaság sajátosságai miatt ezek a cégek (és tulajdonosaik) rendre részesülnek állami megbízásokban, illetve kapnak állami vagy egyéb közpénzből származó támogatásokat.

Kérelmezett célja, hogy bemutassa azt is, hogyan használják fel ezeket a forrásokat, illetve mennyiben részesei ezek a donációk a sikerüknek. Ez mind a magyar vállalkozói réteg számára releváns és fontos információ, mind pedig az adófizetők számára kiemelten fontos, közérdekű információ (főleg, ha az állami támogatások hozzájárulnak egy cég nyereségességéhez).

10. [...] [...] -ban lefolytatott büntetőügyével kapcsolatosan a Kérelmezett rámutat arra, hogy az Érintett a témában korábban nyilvános közszereplést vállalt, amely fent ismertetett helyen továbbra is bárki számára elérhető az interneten. [...] tehát a saját döntése alapján tárta fel a nyilvánosság előtt a Magyarországon történő letelepedésének okait. Az is tény, hogy [...] már megjelent nyilatkozatait nem vontta vissza és nem tiltatta le, így gyakorlatilag jelen eljárással azt szeretné saját igénye szerint meghatározni, hogy ki hivatkozhat rájuk, ami nem a személyes adatok védelmére történő jóhiszemű törekvésnek tekinthető, hanem a sajtószabadság szubjektív igények alapján történő korlátozásának, ennek hatósági támogatása azonban nem indokolt.

E körben jelezték, hogy a Kérelmezőnek is kötelessége lenne az Ákr. 6. § (1)-(3) rendelkezései alapján jelen eljárásban is jóhiszeműen eljárni.

11. [...] -nak az államot megkárosító bűncselekményben játszott szerepéről a nyilvánosságnak joga van tájékozódni, mert a cég korábbi ügyvezetője és jelenlegi egyik tulajdonosa több milliárd forint állami támogatás felhasználásáért és azzal való elszámolásáért felel.

12. Az adatkezelés célja: Kérelmezett abból a célból kezeli az érintettek adatait, hogy a sajtószabadságból fakadó jogait gyakorolhassa, illetve, hogy a sajtó demokratikus társadalomban betöltött tájékoztatási tevékenységét megvalósítsa, közérdekű ügyekben tájékoztassa a magyar üzleti közösséget és a közvéleményt - összhangban az alkotmánybírósági gyakorlattal - Magyarország egyik legnagyobb, a világpiacon is egyedülálló gazdasági pozícióban lévő vállalkozásának tulajdonosairól, amely az állami támogatások ismertetése mellett kiterjed a tulajdonosi háttérre és kapcsolatrendszer bemutatására, a vállalkozás gazdasági befolyásának közéleti aspektusaira, valamint a gazdasági befolyása létrejöttének és megőrzésének társadalmi-politikai feltételrendszerének a feltárására is, ezzel is hozzájárulva az üzleti élet átláthatóságához és követhetőségéhez. Kérelmezett ezenkívül feladatának tekinti a magyar vállalkozói kultúra erősítését azáltal, hogy sikeres magyar vállalkozók tevékenységéről beszámol.

13. Az adatkezelés célja tehát a közvélemény tájékoztatása, szélesebb értelemben pedig a sajtószabadsághoz való jog gyakorlása. A kifogásolt cikk vonatkozásában tehát cél a gazdasági verseny és a piacgazdasági szereplők állami támogatásának, politikai kapcsolatrendszerének, gazdasági életben történő jogszerű vagy jogszerűségét tekintve vitatható módon történő részvételét érintő alapvető közéleti vitákhoz való hozzájárulás is az oknyomozó, tényfeltáró újságírás eszközeivel.

Az adatkezelési érdek tehát messze túlmegy Kérelmezett magánérdekein; nyomós közérdeket szolgál a közügyek tájékozott megvitatásához szükséges információk közlésével.

Kérelmezett kifejezetten feltáró jellegű, az oknyomozó újságírás körébe tartozó tudósítást kívánt készíteni, amely az Smtv. 10. § szerinti pontos, hiteles tájékoztatás kötelezettségének eleget téve mutatja be, hogy egy világmárka gazdasági felemelkedésében a gazdasági és politikai befolyás esetleges összefonódása milyen szerepet kap, az egyéni teljesítmények és a Magyar Állam támogatásain keresztül az adófizetői finanszírozás hogyan játszik együttesen szerepet, és az állami támogatások megítélése során milyen egyéni érdekek és egyéni méltatlanságok, köztük a büntetett előélet, és kiemelten a büntetett gazdasági visszaélések bírnak, vagy nem bírnak jelentőséggel.

Az adatkezelés jogszerűségéről

14. A személyes adatok közzétételéhez kapcsolódóan az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdése és IX. cikke, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény által kihirdetett Emberi Jogok Európai Egyezménye (továbbiakban: EJEE) 10. cikkének 1. és 2. pontja, továbbá az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. és 52. cikke rögzíti a jelen eljárásban releváns rendelkezéseket.

15. A fenti rendelkezésekből kitűnően a véleménynyilvánítás szabadsága, a sajtószabadság és a szabad tájékoztatás alkotmányos alapjogoknak, illetve az Alapjogi Charta és az EJEE által is védett jognak tekintendő. A jelen eljárás tárgyát képező újságírói munka, mely a köztájékoztatás érdekében történő adatgyűjtést és annak újságcikk formájában történő megjelentetését foglalja magában, alapjoggyakorlásnak minősül, ami megalapozza a Kérelmezőkkel kapcsolatos személyes adatok közzétételét, és Alapjogi Charta illetve az EJEE is nem csak jogszerű, de kifejezetten szükséges tevékenységnek tekinti.

16. Az ez ellen tiltakozó Kérelmezői kérelem alkalmas arra, hogy a cikk korlátozott tartalommal való megjelenését, vagy meg sem jelenését érje el, sőt magát az újságírói tevékenységet, mint adatgyűjtést, adatszerzést, oknyomozást is megtiltsa. Ez egyértelműen a sajtószabadság korlátozását jelentené, elvonná a Kérelmezett Smtv. 1. § 2. pontja szerinti szerkesztői felelősségét, azaz a szerkesztőségnek a médiatartalom kiválasztása és összeállítása során megvalósuló tényleges ellenőrzését, holott a médiatartalom összeállítása feletti tényleges szerkesztői kontroll a sajtótermék egyedi tartalmának, sajátos hangvételének garanciája. A kérelem tehát a szerkesztői felelősség elvonásával a

sajtószabadságba és véleménynyilvánítási szabadságba avatkozna be, ezen alapjogok terjedelmét korlátozná.

17. A kérelem sértene az EJEE 10. cikkében garantált véleménynyilvánítási szabadságot, nem vitatottan beavatkozás lenne Kérelmezettnek az Egyezményben garantált véleménynyilvánítási szabadságába, a sajtószabadság előzetes korlátozásával, amely az Emberi Jogok Európai Bíróságának következetes gyakorlata szerint csak kivételes esetekben igazolható (ld. legújabban *Kablis c. Oroszország*, no. 48310/16 és 59663/17, 91. §, *Unifaun Theatre Productions Limited és mások c. Málta* no. 37326/1, *Cumhuriyet Vakfi és mások c. Törökország*, no. 28255/07, *Ürperés mások c. Törökország*, no. 14526/0; a korábbiakban pedig többek között *Association Ekin c. Franciaország*, no. 39288/98, 56. §; *Cumpáná és Mazáre c. Románia [GC]*, no. 33348/96, 118. §; *Vereingegen Tierfabriken Schweiz (VgT) c. Svájc (no. 2) [GC]*, no. 32772/02, 93. §). A Bíróság különös figyelmet szentel annak, hogy "a tudósítás romlandó jószág, és bármely késedelem annak közzétételében, mégoly rövid időre is, értékétől és a tudósítást övező érdeklődéstől akár maradéktalanul megfoszthatja" (*Kablis c. Oroszország*, no. 48310/16 és 59663/17, 91. §).

18. A kérelem sérti továbbá az Alapjogi Charta 11. cikkét is. Az Alapjogi Charta a tagállamokban is alkalmazandó: kötelezettjei "a tagállamok annyiban, amennyiben az Unió jogát hajtják végre" [51. cikk (1) bekezdés]. Jelen eljárásra kizárólagosan azért került sor, mert Kérelmezők a Rendelet rendelkezéseire alapított jogokat kívánják érvényesíteni. A Rendelet az Európai Unió másodlagos jogának része, az Unió jogához tartozik, amely rendeletként azonban közvetlenül alkalmazandó a tagállami bíróságok által is. A tagállami hatóságok és bíróságok a végső soron uniós jogra alapított eljárások során uniós jogot hajtanak végre, és ekként kötelesek az Alapjogi Chartában garantált jogokat tiszteletben tartva eljárni. Az Alapjogi Charta 11. cikke garantálja a véleménynyilvánítás, valamint az információk megismerésének és közlésének szabadságát. Az Alapjogi Charta 52. cikk (3) bekezdés értelmében "Amennyiben e Charta olyan jogokat tartalmaz, amelyek megfelelnek az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben biztosított jogoknak, akkor e jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokkal, amelyek az említett egyezményben szerepelnek."

19. A fent hivatkozott három jogforrás mindegyike ismeri a sajtószabadsághoz és véleménynyilvánításhoz való jog korlátozását, azonban ehhez mind a három olyan többletfeltételt követel meg, melyet Kérelmezők kérelmükben nem igazoltak vagy valószínűsítettek, így fennállásuk nem állapítható meg.

20. Az Infotv. 3. § 6. pontja értelmében a közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (továbbiakban: Ctv.) 10. § a cégnyilvánosságot közérdekből írja elő. A cégszolgáltatások - és bennük szereplő személyes adatok - nem kizárólag a forgalombiztonságot szolgálják; A közérdek védelmére utal a Ctv. preambuluma is. A Ctv. 10. § (2) bekezdése értelmében a cégiratok teljes körűen nyilvánosak, ennek célja a forgalombiztonság mellett a gazdaság átlátható működésének biztosítása. Ebből következően az Smtv. szerinti közérdekű tevékenységet jelentő gazdasági újságírás keretében történő felhasználása az ilyen (közérdekből nyilvános) személyes adatoknak, célhoz kötött adatkezelést jelent. Megállapítható tehát, hogy bizonyos gazdasági szerepvállalás körében a személyes adatok egy körének a nyilvánosságát a jogalkotó rendeli el, így a bizalmasság vs. nyilvánosság közötti mérlegelést a jogalkotó már elvégezte és a felsorolt (így a Kérelmezett által kezelt) adatkörben a nyilvánosság mellett döntött. A jogalkotói szinten elvégzett mérlegelést nem kell az adatkezelőnek külön megismételnie, illetve erről tájékoztatnia az érintettet, mert a jogszabály létezésének és megismerhetőségének a ténye ezt már megtette.

21. Az állami támogatások felhasználásával kapcsolatban a közpénzek átláthatóságát a jogalkotó alaptörvényi szinten biztosítja. Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 5. § (1) és (2) bekezdése értelmében közérdekből nyilvános minden, az állami vagyonnal való gazdálkodásra és azzal való rendelkezésre vonatkozó, közérdekű adatnak nem minősülő adat.

22. Az Érintettek által kezdeményezett adatvédelmi hatósági eljárásban született NAIH határozat a 33. oldalon rámutat, hogy „nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy a [...] néhány év alatt - az állami támogatásoknak és az állami vagy egyéb közpénzből származó forrásoknak is köszönhetően - több országban piacvezetővé vált. A Kérelmezőknek számolnia kellett azzal, hogy a

sikeres, nagy vagyont termelő cég esetén az üzleti világnak, mint a közélet egy szegmensének is aktív alakítójává válnak, vállalva az ezzel együtt járó értékeléseket és bírálatokat is, amiket így nagyobb türelemmel kell tűrniük.”

23. A döntési gyakorlat bemutatására ismét hivatkoznak a NAIH/2020/838/2., valamint NAIH/2020/1154/9. számú határozataiban foglalt jogértelmezésre az újságírás keretében végzett adatkezelés tekintetében, a bírói ítélkezési gyakorlat példaként pedig a Kúria Pfv.IV.21.051/2016/5. számú felülvizsgálati ítéletére, melyben a per felperese által sérelmezett, büntetett előéletével kapcsolatos sajtóközlés kapcsán a Kúria egyrészt rögzítette, hogy abban nem vitatottan az azt sérelmező felperes bűnügyi személyes adatait közzölték, majd kifejtette (38. bekezdés) az alábbiakat:

„Helyesen állapította meg ebben a körben is ugyanakkor a jogerős ítélet, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata, de különösen az annak alapját képező Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata alapján figyelemmel az Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontjára is egyfajta érdek összemérés szükséges, amely eredményeként a konkrét esetben a közügyek szabad vitatásának, a tájékoztatásnak és a figyelemfelhívás lehetőségének kell elsőbbséget élveznie még az adatvédelemmel szemben is.”

24. Kérelmező általános adatvédelmi rendelet szerinti jogainak gyakorlása, tájékoztatása az adatkezelésről. Kérelmezett az 5. számú mellékletként csatolt, 2020. szeptember 4. napján kelt levelében tájékoztatta Kérelmezőket:

- a kezelt személyes adatok köréről,
- a személyes adatok forrásáról,
- az adatkezelés jogalapjáról és az adatkezelés céljáról,
- a kapcsolódó jogos érdekről,
- az érintetti jogokról, a tiltakozáshoz való jogról, annak tartalmáról
- az adatkezelést engedő kényszerítő jogi érdekről, annak mibenlétéről
- a jogérvényesítési lehetőségekről, ezen belül arról, hogy Kérelmező jogosult arra, hogy jogainak érvényesítése érdekében:

a) a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság vizsgálatát kezdeményezze az Kérelmezett intézkedése jogszerűségének vizsgálata céljából, ha a Kérelmezett az Infotv. 14. §-ban meghatározott jogainak érvényesítését korlátozza vagy ezen jogainak érvényesítésére irányuló kérelmét elutasítja, valamint

b) a Hatóság adatvédelmi hatósági eljárásának lefolytatását kérelmezze, ha megítélése szerint személyes adatainak kezelése során a Kérelmezett, illetve az általa megbízott vagy rendelkezése alapján eljáró adatheldolgozó megsérti a személyes adatok kezelésére vonatkozó, jogszabályban vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott előírásokat.

c) ezen felül Kérelmezett ellen bírósághoz fordulhat, ha megítélése szerint a Kérelmezett, illetve az általa megbízott vagy rendelkezése alapján eljáró adatheldolgozó a személyes adatait a személyes adatok kezelésére vonatkozó, jogszabályban vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott előírások megsértésével kezeli. A pert Kérelmező választása szerint a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes törvényszék előtt is megindíthatja.

A Kérelmezett tájékoztatta továbbá Kérelmezőket, hogy a [...] adatvédelmi tájékoztatója az alábbi linken elérhető: [...].

Az adatgyűjtésről, tárolásról

25. A Kérelmezett által újságírói tevékenysége során megismert, Kérelmezőkre vonatkozó személyes adatok nem terjednek túl a II. Tényállás rész 5-8. pontjaiban megjelölt cikkekben, adatbázisokban már megjelent személyes adatokon. A cikkhez használt adatokat Kérelmezett a cikk megjelenésével összefüggő jogvita eldöntéséig kívánja tárolni azzal, hogy a bíróság általi tiltással nem érintett adatok a cikk részévé válnak és megjelenési, tárolási idejük a cikkel megegyező lesz. Az adatok [...] újságíró számítógépén találhatóak meg.

A Fővárosi Törvényszék 17.Pk.22.488/2020/9. ideiglenes intézkedésében előírt korlátozásokkal a cikk időközben megjelent ([...]). A cikk a papír alapú kiadvány mellett megtalálható Kérelmezett központi szerverén, az internetes kiadás tárhelyén, a [...] szerverén, a szerződéses sajtófigyelőknél (imedia, observer, hvg archívum) és a cikk megjelenésre előkészítésében közreműködő szerkesztők számítógépein.

A cikkben közzétételre nem került, megjelölt bűnügyi személyes adatok [...] újságíró számítógépén és Kérelmezett főszerkesztőjének számítógépén találhatóak meg, és kerültek zárolásra.

26. Kérelmezett a felhívás 5. pontjára a fentiekén túl az alábbiakat kívánta előadni:

A Rendelet hatályba lépése óta a sajtó és adatvédelem terén nem jött ki részletező jogi útmutatást adó szabályozás, és nincs még kiforrott hazai és nemzetközi joggyakorlat. Ismereteink szerint sem maga az eljáró hatóság, sem más állami szereplő - aki erre hatáskörrel rendelkezik - nem tett közzé tájékoztatást a Rendelet sajtó funkcióit érintő hatásairól, és magának az eljáró hatóságnak sincsen nyilvánosan kommunikált értelmezése, illetve kiforrott joggyakorlata. A sajtószervek adatkezelésének témájában általános érvényű tájékoztató anyag nem készült a Rendelet hatályba lépése óta, bár az Infotv. ezt az eljáró hatóságnak előírta, és az alapító okirata értelmében is feladata a személyes adatok védelmének elősegítése. Ezek hiányában Kérelmezetre hatványozott terhet ró a kiforrtan jogterület új szabályaihoz történő alkalmazkodás. Emiatt - feltéve, de meg nem engedve - ha jogszerűtlen magatartást is állapít meg a vizsgálat, a felróhatóság abban az esetben is teljes mértékben hiányzik.”

* * *

2020. október 22-én az Érintettek – jogi képviselőjük útján – kiegészítő beadványt nyújtottak be a Hatósághoz, amelyben tájékoztatást adtak arról, hogy [...] az adatvédelmi hatósági eljárás megindítását kérelmező indítványukat követően, 2020. október 4. napján elhunyt. A halál tényét igazoló, [...] Város Polgármesteri Hivatala által kiállított 2186092 okiratszámú halotti anyakönyvi kivonatot az Érintettek jogi képviselője 2020. november 10-én nyújtotta be a Hatósághoz.

* * *

II. Alkalmazott jogszabályi rendelkezések

– Az általános adatvédelmi rendelet 2. cikk (1) bekezdése alapján az általános adatvédelmi rendeletet kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak a személyes adatoknak a nem automatizált módon történő kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni.

Az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó adatkezelésre az Infotv. 2. § (2) bekezdése szerint az általános adatvédelmi rendeletet az ott megjelölt rendelkezésekben meghatározott kiegészítésekkel kell alkalmazni.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 1. pontja alapján „személyes adat”: azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 2. pontja alapján „adatkezelés”: a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 4. pontja alapján „profilalkotás”: személyes adatok automatizált kezelésének bármely olyan formája, amelynek során a személyes adatokat valamely természetes személyhez fűződő bizonyos személyes jellemzők értékelésére, különösen a munkahelyi teljesítményhez, gazdasági helyzetéhez, egészségi állapothoz, személyes preferenciákhoz, érdeklődéshez, megbízhatósághoz, viselkedéshez, tartózkodási helyhez vagy mozgáshoz kapcsolódó jellemzők elemzésére vagy előrejelzésére használják.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 6. pontja alapján „nyilvántartási rendszer”: a személyes adatok bármely módon – centralizált, decentralizált vagy funkcionális vagy földrajzi szempontok szerint – tagolt állománya, amely meghatározott ismérvek alapján hozzáférhető.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 7. pontja alapján: „adatkezelő”: az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza; ha az adatkezelés céljait és eszközeit az uniós vagy a tagállami jog határozza meg, az adatkezelőt vagy az adatkezelő kijelölésére vonatkozó különös szempontokat az uniós vagy a tagállami jog is meghatározhatja.

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján a személyes adatok kezelését jogszerűen és tisztességesen, valamint az érintett számára átlátható módon kell végezni („jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján személyes adat csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból gyűjthető, és ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon nem kezelhető („célhoz kötöttség”).

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés c) pontja alapján az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk („adattakarékosság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés d) pontja alapján a személyes adatoknak pontosnak és szükség esetén naprakésznek kell lenniük; minden észszerű intézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy az adatkezelés céljai szempontjából pontatlan személyes adatokat haladéktalanul töröljék vagy helyesbítsék („pontosság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés e) pontja alapján a személyes adatok tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak a személyes adatok kezelése céljainak eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé; a személyes adatok ennél hosszabb ideig történő tárolására csak akkor kerülhet sor, amennyiben a személyes adatok kezelésére a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból kerül majd sor, az e rendeletben az érintettek jogainak és szabadságainak védelme érdekében előírt megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtására is figyelemmel („korlátozott tárolhatóság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (2) bekezdése alapján az adatkezelő felelős az (1) bekezdésnek való megfelelésért, továbbá képesnek kell lennie e megfelelés igazolására („elszámoltathatóság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdése alapján személyes adat kizárólag akkor és annyiban kezelhető jogszerűen, ha legalább az alábbiak egyike teljesül:

- a) az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez;
- b) az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges;
- c) az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges;
- d) az adatkezelés az érintett vagy egy másik természetes személy létfontosságú érdekeinek védelme miatt szükséges;
- e) az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges;
- f) az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.

Az általános adatvédelmi rendelet (47) preambulumbekkezdése alapján a jogos érdek fennállásának megállapításához mindenképpen körütekintően meg kell vizsgálni többek között azt, hogy az érintett a személyes adatok gyűjtésének időpontjában és azzal összefüggésben számíthat-e észszerűen arra,

hogy adatkezelésre az adott célból kerülhet sor. Az érintett érdekei és alapvető jogai elsőbbséget élvezhetnek az adatkezelő érdekével szemben, ha a személyes adatokat olyan körülmények között kezelik, amelyek közepette az érintettek nem számítanak további adatkezelésre. [...] Személyes adatoknak a csalások megelőzése céljából feltétlenül szükséges kezelése szintén az érintett adatkezelő jogos érdekének minősül. Személyes adatok közvetlen üzletszerzési célú kezelése szintén jogos érdeken alapulónak tekinthető.

Az érintettek jogainak gyakorlására vonatkozó intézkedésekkel összefüggő adatkezelői kötelezettségeket az általános adatvédelmi rendelet 12. cikke határozza meg.

Az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (1) bekezdése alapján az adatkezelő megfelelő intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy az érintett részére a személyes adatok kezelésére vonatkozó, a 13. és a 14. cikkben említett valamennyi információt és a 15–22. és 34. cikk szerinti minden egyes tájékoztatást tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világosan és közérthetően megfogalmazva nyújtsa, különösen a gyermekeknek címzett bármely információ esetében. Az információkat írásban vagy más módon – ideértve adott esetben az elektronikus utat is – kell megadni. Az érintett kérésére szóbeli tájékoztatás is adható, feltéve, hogy más módon igazolták az érintett személyazonosságát.

Az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (2) bekezdése alapján az adatkezelő elősegíti az érintett 15-22. cikk szerinti jogainak a gyakorlását. A 11. cikk (2) bekezdésében említett esetekben az adatkezelő az érintett 15-22. cikk szerinti jogai gyakorlására irányuló kérelmének a teljesítését nem tagadhatja meg, kivéve, ha bizonyítja, hogy az érintettet nem áll módjában azonosítani.

Az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (3) bekezdése alapján az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül, de mindenféleképpen a kérelem beérkezésétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet a 15-22. cikk szerinti kérelem nyomán hozott intézkedésekről. Szükség esetén, figyelembe véve a kérelem összetettségét és a kérelmek számát, ez a határidő további két hónappal meghosszabbítható. A határidő meghosszabbításáról az adatkezelő a késedelem okainak megjelölésével a kérelem kézhezvételétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet. Ha az érintett elektronikus úton nyújtotta be a kérelmet, a tájékoztatást lehetőség szerint elektronikus úton kell megadni, kivéve, ha az érintett azt másként kéri.

Az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (4) bekezdése értelmében, ha az adatkezelő nem tesz intézkedéseket az érintett kérelme nyomán, késedelem nélkül, de legkésőbb a kérelem beérkezésétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet az intézkedés elmaradásának okairól, valamint arról, hogy az érintett panaszt nyújthat be valamely felügyeleti hatóságnál, és élhet bírósági jogorvoslati jogával.

Az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (5) bekezdése értelmében a 13. és 14. cikk szerinti információkat és a 15–22. és 34. cikk szerinti tájékoztatást és intézkedést díjmentesen kell biztosítani. Ha az érintett kérelme egyértelműen megalapozatlan vagy – különösen ismétlődő jellege miatt – túlzó, az adatkezelő, figyelemmel a kért információ vagy tájékoztatás nyújtásával vagy a kért intézkedés meghozatalával járó adminisztratív költségekre, észszerű összegű díjat számíthat fel, vagy megtagadhatja a kérelem alapján történő intézkedést. A kérelem egyértelműen megalapozatlan vagy túlzó jellegének bizonyítása az adatkezelőt terheli.

Az általános adatvédelmi rendelet 14. cikke tartalmazza azt, hogy az adatkezelőnek minimálisan mely adatkezelési körülményekről és hogyan kell tájékoztatniuk az érintetteket, ha a személyes adatokat nem az érintettektől szerezték meg. Eszerint:

[14. cikk] (1) bekezdés: Ha a személyes adatokat nem az érintettől szerezték meg, az adatkezelő az érintett rendelkezésére bocsátja a következő információkat:

- a) az adatkezelőnek és – ha van ilyen – az adatkezelő képviselőjének a kiléte és elérhetőségei;
- b) az adatvédelmi tisztviselő elérhetőségei, ha van ilyen;
- c) a személyes adatok tervezett kezelésének célja, valamint az adatkezelés jogalapja;
- d) az érintett személyes adatok kategóriái;
- e) a személyes adatok címezettjei, illetve a címezettek kategóriái, ha van ilyen;

f) adott esetben annak ténye, hogy az adatkezelő valamely harmadik országbeli címzett vagy valamely nemzetközi szervezet részére kívánja továbbítani a személyes adatokat, továbbá a Bizottság megfelelési határozatának léte vagy annak hiánya, vagy a 46. cikkben, a 47. cikkben vagy a 49. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett adattovábbítás esetén a megfelelő és alkalmas garanciák megjelölése, valamint az ezek másolatának megszerzésére szolgáló módokra vagy az elérhetőségekre való hivatkozás.

[14. cikk] (2) bekezdés: Az (1) bekezdésben említett információk mellett az adatkezelő az érintett rendelkezésére bocsátja az érintettre nézve tisztességes és átlátható adatkezelés biztosításához szükséges következő kiegészítő információkat:

- a) a személyes adatok tárolásának időtartama, vagy ha ez nem lehetséges, ezen időtartam meghatározásának szempontjai;
- b) ha az adatkezelés a 6. cikk (1) bekezdésének f) pontján alapul, az adatkezelő vagy harmadik fél jogos érdekeiről;
- c) az érintett azon joga, hogy kérelmezheti az adatkezelőtől a rá vonatkozó személyes adatokhoz való hozzáférést, azok helyesbítését, törlését vagy kezelésének korlátozását, és tiltakozhat a személyes adatok kezelése ellen, valamint az érintett adathordozhatósághoz való joga;
- d) a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontján vagy a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontján alapuló adatkezelés esetén a hozzájárulás bármely időpontban való visszavonásához való jog, amely nem érinti a visszavonás előtt a hozzájárulás alapján végrehajtott adatkezelés jogszerűségét;
- e) a valamely felügyeleti hatósághoz címzett panasz benyújtásának joga;
- f) a személyes adatok forrása és adott esetben az, hogy az adatok nyilvánosan hozzáférhető forrásokból származnak-e; és
- g) a 22. cikk (1) és (4) bekezdésében említett automatizált döntéshozatal ténye, ideértve a profilalkotást is, valamint legalább ezekben az esetekben az alkalmazott logikára és arra vonatkozó érhető információk, hogy az ilyen adatkezelés milyen jelentőséggel, és az érintettre nézve milyen várható következményekkel bír.

[14. cikk] (3) bekezdés: Az adatkezelő az (1) és (2) bekezdés szerinti tájékoztatást az alábbiak szerint adja meg:

- a) a személyes adatok kezelésének konkrét körülményeit tekintetbe véve, a személyes adatok megszerzésétől számított észszerű határidőn, de legkésőbb egy hónapon belül;
- b) ha a személyes adatokat az érintettel való kapcsolattartás céljára használják, legalább az érintettel való első
- c) kapcsolatfelvétel alkalmával; vagy
- d) ha várhatóan más címmel is közlik az adatokat, legkésőbb a személyes adatok első alkalommal való közzétevésekor.

[14. cikk] (4) bekezdés: Ha az adatkezelő a személyes adatokon a megszerzésük céljától eltérő célból további adatkezelést kíván végezni, a további adatkezelést megelőzően tájékoztatnia kell az érintettet erről az eltérő célról és a (2) bekezdésben említett minden releváns kiegészítő információról.

[14. cikk] (5) bekezdés: Az (1)–(4) bekezdést nem kell alkalmazni, ha és amilyen mértékben:

- a) az érintett már rendelkezik az információkkal;
- b) a szóban forgó információk rendelkezésre bocsátása lehetetlennek bizonyul, vagy aránytalanul nagy erőfeszítést igényelne, különösen a közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból, a 89. cikk (1) bekezdésében foglalt feltételek és garanciák figyelembevételével végzett adatkezelés esetében, vagy amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett kötelezettség valószínűsíthetően lehetetlenné tenné vagy komolyan veszélyeztetné ezen adatkezelés céljainak elérését. Ilyen esetekben az adatkezelőnek megfelelő intézkedéseket kell hoznia – az információk nyilvánosan elérhetővé tételét is ideértve – az érintett jogainak, szabadságainak és jogos érdekeinek védelme érdekében;
- c) az adat megszerzését vagy közzétételét kifejezetten előírja az adatkezelőre alkalmazandó uniós vagy tagállami jog, amely az érintett jogos érdekeinek védelmét szolgáló megfelelő intézkedésekről rendelkezik; vagy

d) a személyes adatoknak valamely uniós vagy tagállami jogban előírt szakmai titoktartási kötelezettség alapján, ideértve a jogszabályon alapuló titoktartási kötelezettséget is, bizalmasnak kell maradnia.

Az általános adatvédelmi rendelet 15. cikk (1) bekezdése alapján az érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől visszajelzést kapjon arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak kezelése folyamatban van-e, és ha ilyen adatkezelés folyamatban van, jogosult arra, hogy a személyes adatokhoz és a következő információkhoz hozzáférést kapjon:

- a) az adatkezelés céljai;
- b) az érintett személyes adatok kategóriái;
- c) azon címzettek vagy címzettek kategóriái, akikkel, illetve amelyekkel a személyes adatokat közölték vagy közölni fogják, ideértve különösen a harmadik országbeli címzetteket, illetve a nemzetközi szervezeteket;
- d) adott esetben a személyes adatok tárolásának tervezett időtartama, vagy ha ez nem lehetséges, ezen időtartam meghatározásának szempontjai;
- e) az érintett azon joga, hogy kérelmezheti az adatkezelőtől a rá vonatkozó személyes adatok helyesbítését, törlését vagy kezelésének korlátozását, és tiltakozhat az ilyen személyes adatok kezelése ellen;
- f) a valamely felügyeleti hatósághoz címzett panasz benyújtásának joga;
- g) ha az adatokat nem az érintettől gyűjtötték, a forrásukra vonatkozó minden elérhető információ;
- h) a 22. cikk (1) és (4) bekezdésében említett automatizált döntéshozatal ténye, ideértve a profilalkotást is, valamint legalább ezekben az esetekben az alkalmazott logikára és arra vonatkozó érthető információk, hogy az ilyen adatkezelés milyen jelentőséggel bír, és az érintettre nézve milyen várható következményekkel jár.

Az általános adatvédelmi rendelet 16. cikke alapján az érintett jogosult arra, hogy kérésére az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül helyesbítse a rá vonatkozó pontatlan személyes adatokat. Figyelembe véve az adatkezelés célját, az érintett jogosult arra, hogy kérje a hiányos személyes adatok – egyebek mellett kiegészítő nyilatkozat útján történő – kiegészítését.

Az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (1) bekezdése alapján az érintett jogosult arra, hogy kérésére az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül törölje a rá vonatkozó személyes adatokat, az adatkezelő pedig köteles arra, hogy az érintettre vonatkozó személyes adatokat indokolatlan késedelem nélkül törölje, ha az alábbi indokok valamelyike fennáll:

- a) a személyes adatokra már nincs szükség abból a célból, amelyből azokat gyűjtötték vagy más módon kezelték;
- b) az érintett visszavonja a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontja vagy a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontja értelmében az adatkezelés alapját képező hozzájárulását, és az adatkezelésnek nincs más jogalapja;
- c) az érintett a 21. cikk (1) bekezdése alapján tiltakozik az adatkezelése ellen, és nincs elsőbbséget élvező jogszerű ok az adatkezelésre, vagy az érintett a 21. cikk (2) bekezdése alapján tiltakozik az adatkezelés ellen;
- d) a személyes adatokat jogellenesen kezelték;
- e) a személyes adatokat az adatkezelőre alkalmazandó uniós vagy tagállami jogban előírt jogi kötelezettség teljesítéséhez törölni kell;
- f) a személyes adatok gyűjtésére a 8. cikk (1) bekezdésében említett, információs társadalommal összefüggő szolgáltatások kínálásával kapcsolatosan került sor.

Az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (2) bekezdése alapján, ha az adatkezelő nyilvánosságra hozta a személyes adatot, és az (1) bekezdés értelmében azt törölni köteles, az elérhető technológia és a megvalósítás költségeinek figyelembevételével megteszi az észszerűen elvárható lépéseket – ideértve technikai intézkedéseket – annak érdekében, hogy tájékoztassa az adatokat kezelő adatkezelőket, hogy az érintett kérelmezte tőlük a szóban forgó személyes adatokra mutató linkek vagy e személyes adatok másolatának, illetve másodpéldányának törlését.

Az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (3) bekezdés alapján az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazandó, amennyiben az adatkezelés szükséges:

- a) a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való jog gyakorlása céljából;
- b) a személyes adatok kezelését előíró, az adatkezelőre alkalmazandó uniós vagy tagállami jog szerinti kötelezettség teljesítése, illetve közérdekből vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlása keretében végzett feladat végrehajtása céljából;
- c) a 9. cikk (2) bekezdése h) és i) pontjának, valamint a 9. cikk (3) bekezdésének megfelelően a népegészségügy területét érintő közérdek alapján;
- d) a 89. cikk (1) bekezdésével összhangban a közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból, amennyiben az (1) bekezdésben említett jog valószínűsíthetően lehetetlenné tenné vagy komolyan veszélyeztetné ezt az adatkezelést; vagy
- e) jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez, illetve védelméhez.

Az általános adatvédelmi rendelet 18. cikk (1) bekezdése alapján az érintett jogosult arra, hogy kérésére az adatkezelő korlátozza az adatkezelést, ha az alábbiak valamelyike teljesül:

- a) az érintett vitatja a személyes adatok pontosságát, ez esetben a korlátozás arra az időtartamra vonatkozik, amely lehetővé teszi, hogy az adatkezelő ellenőrizze a személyes adatok pontosságát;
- b) az adatkezelés jogellenes, és az érintett ellenzi az adatok törlését, és ehelyett kéri azok felhasználásának korlátozását;
- c) az adatkezelőnek már nincs szüksége a személyes adatokra adatkezelés céljából, de az érintett igényli azokat jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez; vagy
- d) az érintett a 21. cikk (1) bekezdése szerint tiltakozott az adatkezelés ellen; ez esetben a korlátozás arra az időtartamra vonatkozik, amíg megállapításra nem kerül, hogy az adatkezelő jogos indokai elsőbbséget élveznek-e az érintett jogos indokaival szemben.

Az általános adatvédelmi rendelet 18. cikk (2) bekezdése szerint, ha az adatkezelés az (1) bekezdés alapján korlátozás alá esik, az ilyen személyes adatokat a tárolás kivételével csak az érintett hozzájárulásával, vagy jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez, vagy más természetes vagy jogi személy jogainak védelme érdekében, vagy az Unió, illetve valamely tagállam fontos közérdekből lehet kezelni.

Az általános adatvédelmi rendelet (67) preambulum-bekezdése alapján a személyes adatok kezelésének korlátozására alkalmazott módszerek közé tartozhat többek között a szóban forgó személyes adatoknak egy másik adatkezelő rendszerbe történő ideiglenes áthelyezése vagy a felhasználók számára való hozzáférhetőségük megszüntetése, vagy egy honlapról az ott közzétett adatok ideiglenes eltávolítása. Az adatkezelés korlátozását az automatizált nyilvántartási rendszerekben alapvetően technikai eszközökkel kell biztosítani, oly módon, hogy a személyes adatokon további adatkezelési műveleteket ne végezzenek el és azokat ne lehessen megváltoztatni. Azt a tényt, hogy a személyes adatok kezelése korlátozott, egyértelműen jelezni kell a rendszerben

Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (1) bekezdése alapján az érintett jogosult arra, hogy a saját helyzetével kapcsolatos okokból bármikor tiltakozzon személyes adatainak a 6. cikk (1) bekezdésének e) vagy f) pontján alapuló kezelése ellen, ideértve az említett rendelkezéseken alapuló profilalkotást is. Ebben az esetben az adatkezelő a személyes adatokat nem kezelheti tovább, kivéve, ha az adatkezelő bizonyítja, hogy az adatkezelést olyan kényszerítő erejű jogos okok indokolják, amelyek elsőbbséget élveznek az érintett érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben, vagy amelyek jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez kapcsolódnak.

Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (2) bekezdése alapján, ha a személyes adatok kezelése közvetlen üzletszerzés érdekében történik, az érintett jogosult arra, hogy bármikor tiltakozzon a rá vonatkozó személyes adatok e célból történő kezelése ellen, ideértve a profilalkotást is, amennyiben az a közvetlen üzletszerzéshez kapcsolódik.

Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (3) bekezdése alapján, ha az érintett tiltakozik a személyes adatok közvetlen üzletszerzés érdekében történő kezelése ellen, akkor a személyes adatok a továbbiakban e célból nem kezelhetők.

Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (4) bekezdése alapján az (1) és (2) bekezdésben említett jogra legkésőbb az érintettel való első kapcsolatfelvétel során kifejezetten fel kell hívni annak figyelmét, és az erre vonatkozó tájékoztatást egyértelműen és minden más információtól elkülönítve kell megjeleníteni.

Az általános adatvédelmi rendelet 77. cikk (1) bekezdése értelmében az egyéb közigazgatási vagy bírósági jogorvoslatok sérelme nélkül, minden érintett jogosult arra, hogy panaszt tegyen egy felügyeleti hatóságnál – különösen a szokásos tartózkodási helye, a munkahelye vagy a feltételezett jogsértés helye szerinti tagállamban –, ha az érintett megítélése szerint a rá vonatkozó személyes adatok kezelése megsérti e rendeletet.

Az általános adatvédelmi rendelet 78. cikk (1) bekezdése szerint az egyéb közigazgatási vagy nem bírósági útra tartozó jogorvoslatok sérelme nélkül, minden természetes és jogi személy jogosult a hatékony bírósági jogorvoslatra a felügyeleti hatóság rá vonatkozó, jogilag kötelező erejű döntésével szemben.

(3) A felügyeleti hatósággal szembeni eljárást a felügyeleti hatóság székhelye szerinti tagállam bírósága előtt kell megindítani.

Az általános adatvédelmi rendelet 79. cikk (1) értelmében a rendelkezésre álló közigazgatási vagy nem bírósági útra tartozó jogorvoslatok – köztük a felügyeleti hatóságnál történő panasztételhez való, 77. cikk szerinti jog – sérelme nélkül, minden érintett hatékony bírósági jogorvoslatra jogosult, ha megítélése szerint a személyes adatainak e rendeletnek nem megfelelő kezelése következtében megsértették az e rendelet szerinti jogait.

– Az Infotv. 38. § (2) bekezdése értelmében a Hatóság feladata a személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének ellenőrzése és elősegítése, továbbá a személyes adatok Európai Unión belüli szabad áramlásának elősegítése. A Hatóság feladatait és hatáskörét az általános adatvédelmi rendelet 57. cikk (1) bekezdése, 58. cikk (1)-(3) bekezdései és az Infotv. 38. § (2)-(4) bekezdései határozzák meg részletesen.

Infotv 60. § (1) és (2) bekezdése értelmében a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülése érdekében a Hatóság az érintett erre irányuló kérelmére adatvédelmi hatósági eljárást indít és hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indíthat. Az adatvédelmi hatósági eljárás megindítása iránti kérelem az általános adatvédelmi rendelet 77. cikk (1) bekezdésében, valamint a 22. § b) pontjában meghatározott esetben nyújtható be.

– Az Ákr. 48. § (1) bekezdése szerint a hatóság felfüggeszti az eljárást, ha

- a) az előkérdés bíróság hatáskörébe tartozik,
- b) az ügyben külföldi szervet kell megkeresni, vagy
- c) az ügyben az Európai Unió intézményeivel vagy más nemzetközi szervezettel egyeztetni szükséges.

(2) Törvény lehetővé teheti az eljárás felfüggesztését, ha az előkérdés más szerv hatáskörébe tartozik, vagy ugyanannak a hatóságnak az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el.

– Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

– A magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Mvtv.) 1-2. §-ai alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását (a továbbiakban együtt: magánélethez való jog) tiszteletben tartsák. A magánélethez való jog a személyiség szabad kibontakoztatásához való jog része, amelynek értelmében az egyént szabadság illeti meg élete felelősségteljes, önálló alakítására, család, otthon és emberi kapcsolatok létesítésére és megővésére. [...]

E jog csak más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, a magánélethez való jog lényeges tartalmának és az emberi méltóságnak a tiszteletben tartásával korlátozható. A magánélethez való jog lényege, hogy azt – külön törvényben meghatározott kivételekkel – az egyén akarata ellenére mások ne sérthessék meg. A magánélethez való jog gyakorlása során mindenki köteles mások jogait

tiszteletben tartani.

Az Mvtv. 8. § (1)-(2) bekezdései alapján a magánélet tiszteletben tartásához való jog célja, különösen a névviseléshez való jog, a személyes adatok, a magántitok, a képmás és hangfelvétel, a becsület és a jó hírnév védelme. A magánélet tiszteletben tartásához való jog megsértését jelentheti az egyén által különösen a magánélettel kapcsolatban megőrizni kívánt személyes adattal, titokkal, képmással, hangfelvétellel való visszaélés, vagy a becsület és a jó hírnév megsértése.

Az Mvtv. 9. § (1)-(3) bekezdései alapján mindenkinek joga van arra, hogy családi életét mint a magánélet közegét, fokozott védelem illesse meg. A családi élet tiszteletben tartásához való jog az egyént és családtagját együtt is megilleti. A családi élet tiszteletben tartásához való jog sérelmét jelenti különösen mások családi életének jogosulatlan megsértése, zavarása vagy mások családi életébe való jogosulatlan beavatkozás.

– Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése alapján mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

– Az Infotv. 1. §-a értelmében e törvény célja a hatálya alá tartozó tárgykörökben az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon.

Az Infotv. 3. § 6. pontja értelmében közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

Az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján a közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők.

– A Ctv. preambuluma rögzíti, hogy a Ctv. célja, hogy korszerű jogi keretek megteremtésével, az Európai Unió szabályozásával összhangban állapítsa meg a vállalkozások cégalapításának, nyilvántartásba vételének rendjét, és a vállalkozók alkotmányos jogai érdekében, a gazdasági forgalom biztonsága, valamint a hitelezői érdekek vagy más közérdek védelme céljából biztosítsa a közhiteles cégnyilvántartás adatainak teljes körű nyilvánosságát, közvetlenül vagy elektronikus úton.

A Ctv. 10. § (1) bekezdése alapján a cégnyilvántartás a cégjegyzékből, valamint a cégjegyzékben szereplő adat igazolására szolgáló mellékletekből, illetve egyéb olyan okiratokból áll, amelyeknek benyújtására a céget – közérdekből, illetve a forgalom biztonsága, valamint a hitelezői érdekek védelme céljából törvény kötelezi (a továbbiakban együtt: cégiratok).

A Ctv. 10. § (2) bekezdés szerint a cégjegyzék fennálló, illetve törölt adatai, valamint a cégiratok – ideértve az elektronikus úton benyújtott, illetve elektronikus okirattá átalakított cégiratokat is – teljeskörűen nyilvánosak. Az adózás rendjéről szóló törvény szerinti adóregisztrációs eljárás eredményes lefolytatását követően teljeskörűen nyilvánosak továbbá a benyújtott, de még el nem bírált bejegyzési kérelem és mellékletei is azzal, hogy a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem elbírálásának folyamatban létére a cégnyilvántartásnak utalnia kell. A törvényességi felügyeleti eljárás iratai e törvény rendelkezései szerint nyilvánosak.

A Ctv. 24. § (1) bekezdés b), f) és h) pontja szerint a cégjegyzék valamennyi cég esetében tartalmazza a cég nevét, jegyzett tőkéjét, vezető tisztségviselője, illetve a cég képviselőjére jogosult nevét, adóazonosító számát, természetes személy esetén lakóhelyét, születési idejét, anyja születési nevét, jogi személy esetén székhelyét, és cégjegyzékszámát vagy nyilvántartási számát, valamint a képviselőre jogosultak tisztségét, e jogviszonyuk keletkezésének időpontját, határozott időre szóló képviselő esetében a jogviszony megszűnésének időpontját is, illetve ha a jogviszony megszűnésére a cégjegyzékben feltüntetett időpontnál korábban kerül sor, a megszűnés tényleges időpontját, továbbá azt a tényt, ha a cég képviselőjének cégjegyzői aláírás-hitelesítéssel ellátott címpéldánya vagy ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett aláírás-mintája benyújtásra került.

A Ctv. 27. § (3) bekezdés a) és e) pontjai szerint a cégjegyzék a 24-26. §-ban meghatározottakon túlmenően korlátolt felelősségű társaság esetében tartalmazza

- a) a tagok nevét, természetes személy esetén lakóhelyét, születési idejét, anyja születési nevét, jogi személy esetén székhelyét, és cégjegyzékszámát vagy nyilvántartási számát, valamint amennyiben a tag szavazati jogának mértéke az 50 százalékot meghaladja, vagy a tag minősített többségű befolyással rendelkezik, ezt a tény is
- b) közös tulajdonú üzletrész esetén a tulajdonosok nevét, természetes személy esetén lakóhelyét, születési idejét, anyja születési nevét, jogi személy esetén székhelyét, és cégjegyzékszámát vagy nyilvántartási számát.

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Vagyontv.) 5. § (1)-(2) bekezdése alapján közérdekből nyilvános minden, az állami vagyonnal való gazdálkodásra és az azzal való rendelkezésre vonatkozó, közérdekű adatnak nem minősülő adat. Az állami vagyonnal gazdálkodó vagy azzal rendelkező szerv vagy személy a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szerinti közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek minősül.

– Az Infotv. 27. § (3) bekezdése alapján közérdekből nyilvános adatként nem minősül üzleti titoknak a központi és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai uniós támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezményel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz – így különösen a védett ismerethez – való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

– Az Alaptörvény IX. cikk (1), (2) és (4) bekezdései alapján mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit. A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.

– Az általános adatvédelmi rendelet 85. cikk (1) bekezdése értelmében a tagállamok jogszabályban összeegyeztetik a személyes adatok e rendelet szerinti védelméhez való jogot a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való joggal, ideértve a személyes adatok újságírási célból, illetve tudományos, művészi vagy irodalmi kifejezés céljából végzett kezelését is.

Az általános adatvédelmi rendelet 85. cikk (2) bekezdése értelmében a személyes adatok újságírási célból, illetve tudományos, művészi vagy irodalmi kifejezés céljából végzett kezelésére vonatkozóan a tagállamok kivételeket vagy eltéréseket határoznak meg a II. fejezet (elvek), a III. fejezet (az érintett jogai), a IV. fejezet (az adatkezelő és az adatfeldolgozó), az V. fejezet (a személyes adatok harmadik országokba vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbítása), a VI. fejezet (független felügyeleti hatóságok), a VII. fejezet (együttműködés és egységesség) és a IX. fejezet (az adatkezelés különös esetei) alól, ha e kivételek vagy eltérések szükségesek ahhoz, hogy a személyes adatok védelméhez való jogot össze lehessen egyeztetni a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való joggal.

Az általános adatvédelmi rendelet (65) preambulumbekkezdése alapján [...] a személyes adatok további megőrzése jogszerűnek tekinthető, ha az a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való jog gyakorlása, valamely jogi kötelezettségnek való megfelelés, illetőleg közérdekből végzett feladat végrehajtása vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlása miatt, vagy a népegészségügy területét érintő közérdekből, közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból, vagy jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez, illetve védelméhez szükséges.

Az általános adatvédelmi rendelet (153) preambulumbekkezdése alapján [a] tagállamok jogának össze kell egyeztetnie a véleménynyilvánítás és a tájékozódás – ideértve az újságírói, a tudományos, a művészi, illetve az irodalmi kifejezés – szabadságára vonatkozó szabályokat a

személyes adatok védelmére vonatkozó, e rendelet szerinti joggal. Helyénvaló, hogy a kizárólag a személyes adatoknak az újságírás, a tudományos, a művészi vagy az irodalmi kifejezés céljából végzett kezelése eltérés tárgyát képezze vagy mentesüljön az e rendelet egyes rendelkezéseiben szereplő követelmények alól, ha ez ahhoz szükséges, hogy a személyes adatok védelméhez való jogot a véleménynyilvánítás szabadságához és tájékozódáshoz való joggal összeegyeztessék, amelyet a Charta 11. cikke biztosít. Ez alkalmazandó különösen a személyes adatok audiovizuális területen, valamint a hírarchívumokban és sajtókönyvtárakban történő kezelésére. Következésképpen a tagállamok jogalkotási intézkedések elfogadásával határozzák meg az ezen alapvető jogok közötti egyensúly érdekében a szükséges kivételeket és eltéréseket. A tagállamok kivételeket és eltéréseket fogadnak el az általános elvek, az érintett jogai, az adatkezelő és adatfeldolgozó, a személyes adatoknak harmadik országokba vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbítása, a független felügyeleti hatóságok, az együttműködés és az egységes alkalmazás, illetve az egyedi adatkezelési helyzetek tekintetében. Ha ezek a kivételek vagy eltérések a tagállamok között különböznek, az adatkezelőre alkalmazandó tagállami jogot kell alkalmazni. A véleménynyilvánítás szabadságához való jog minden demokratikus társadalomban fennálló jelentőségének figyelembevételére érdekében az e szabadsághoz tartozó olyan fogalmakat, mint az újságírás, tágan kell értelmezni.

– Az Smtv. 4. § (3) bekezdése alapján a sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcset, valamint nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével.

Az Smtv. 10. §-a értelmében mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A médiarendszer egészének feladata a hiteles, gyors, pontos tájékoztatás ezen ügyekről és eseményekről.

Az Smtv. 13. §-a alapján a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.

– A Ptk. közéleti szereplő személyiségi jogának védelméről szóló 2:44. § (1)-(3) bekezdései alapján a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja; azonban az nem járhat a magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével. A közéleti szereplőt a közügyek szabad vitatásának körén kívül eső közléssel vagy magatartással szemben a nem közéleti szereplővel azonos védelem illeti meg. Nem minősül közügynek a közéleti szereplő magán- vagy családi életével kapcsolatos tevékenység, illetve adat.

– Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 8. cikke kimondja, hogy mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák. E jog gyakorlásába hatóság csak a törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.

Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 10. cikk 1. bekezdése alapján mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon túl nélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhat.

* * *

III. A Hatóság döntése

III.1. A Kérelmezettnek az eljárás felfüggesztésével összefüggő indítványával kapcsolatban

Az eljárás felfüggesztése jogintézményének értelmét az a hatósági kötelezettség adja meg, hogy az ügy eldöntéséhez szükséges adatokat összegyűjtse, a bizonyítékokat számba vegye, az ügy körülményeinek gondos mérlegelésével megalapozott döntést hozzon.

A hatóság ezt a kötelezettségét bizonyos esetekben az ügyfajta elintézésére nyitva álló határidőn belül azért nem tudja teljesíteni, mert a döntés hatáskörén kívül eső más kérdések tisztázása nélkül nem hozható meg. Az Ákr. 48. § (1)-(2) bekezdése az eljárás felfüggesztésének törvényen alapuló okait tartalmazza. Az Ákr. általános szabályai szerint - tehát külön jogszabályi rendelkezés nélkül - ugyanis az eljárás felfüggesztésének csupán két esetben van helye: (a) ha az előkérdés bíróság hatáskörébe tartozik, (b) külföldi szerv megkeresése esetén. Külön törvényi rendelkezés kell ahhoz, hogy a hatóság az eljárást felfüggesztesse, ha az előkérdés más szerv hatáskörébe tartozik, vagy ugyanannak a hatóságnak az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el.

A jogalkalmazásban tehát arra kell figyelemmel lenni, hogy utóbbi esetekben mindig meg kell tudni jelölni egy ágazati jogszabályt, amely ilyen esetre a felfüggesztést lehetővé teszi. Az eljárás felfüggesztésére csak olyan előkérdés fennállta esetében kerülhet sor, amelynek eldöntése a határozat hozatalára hatással lehet (Kúria Kfv.III.37.872/2016/7.). Egyéb elutasítási ok fennállása esetén másik ok tekintetében folyó eljárásra az eljárás felfüggesztése nem indokolt (Kúria Kfv.II.38.120/2016/5.). Ezzel az Ákr. egyértelművé teszi, hogy általában - pusztán az Ákr. szabályai alapján - nincs helye felfüggesztésnek azon az alapon, hogy a hatóságnak tudomása van olyan másik folyamatban lévő eljárásról, akár az AB, akár az EuB előtt, amely kihatással lehet az eljárására, hacsak külön törvényi rendelkezés nem teszi lehetővé a felfüggesztést. Az előkérdés ugyanis nem azonos azzal, hogy más szerv döntése „kihatással” lehet a hatóság jogértelmezésére.

Az érintett által (ti. az adatvédelem szempontjából) igénybe vehető rendes jogorvoslatok közül – jelentőségét tekintve – kiemelkedik a felügyeleti hatósághoz fordulás lehetősége. Minden adatalany jogosult ugyanis panasszal élni az említett szerveknél, amennyiben megítélése szerint az adatkezelés sértette a személyes adata védelméhez való jogát. (...) Kiemelendő, hogy a panasz nyomán lefolytatott vizsgálat és annak eredménye bírósági felülvizsgálat tárgyát képezi. Ebben az esetben az ügyfél – vagyis az érintett adatkezelő, az adatfeldolgozó vagy más személy vagy szervezet – kérelmet terjeszthet elő azt kifogásolva, hogy az adatvédelmi hatóság nem vagy nem megfelelő módon járt el az ügybe. Így tehát egyértelmű, hogy a panasztételhez való jog a NAIH feladat-és hatáskörei közül az adatvédelmi hatósági eljárást érinti.²

A személyes adatok védelmének egységes és hatékony hatósági alkalmazása érdekében, különös tekintettel arra, hogy a Hatóság az Infotv. 38.§ (2a) bekezdésében rögzítettek szerint, az általános adatvédelmi rendeletben a felügyeleti hatóság részére megállapított feladat- és hatásköröket a Magyarország joghatósága alá tartozó jogalanyok tekintetében az általános adatvédelmi rendeletben és az Infotv.-ben meghatározottak szerint kizárólagos jelleggel gyakorolja, továbbá a Kérelmező által (felü)vizsgálni kért adatkezeléssel összefüggésben nem merült fel olyan előkérdés, amely a Hatóság határozatának a meghozatalára hatással lehet, a Hatóság a kérelem alapján megindított adatvédelmi hatósági eljárás lefolytatásáról döntött.

III.2. Az adatkezelő személye

Az általános adatvédelmi rendelet fogalom-meghatározása alapján egy természetes személyre vonatkozó bármely olyan információ, amely alapján az adott természetes személy közvetlen vagy közvetett módon azonosítható, személyes adatnak, az adatokon elvégzett bármely művelet adatkezelésnek, az adatok kezelésének célját és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározó természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv pedig adatkezelőnek minősül.

A vizsgált adatkezelés tekintetében a Kérelmezők teljes neve, családneve és gazdasági helyzetére vonatkozó adat az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 1. pontja alapján személyes adatnak, az

² Magyarázat a GDPR-ról – Wolters Kluwer Hungary, Budapest 2018. 351. oldal

adatokat összegyűjtő, feldolgozó, listába rendező és megjelentető sajtótermék kiadója pedig az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 7. pontja alapján adakezelőnek minősül az akár online, akár nyomtatott formában megjelentetett tartalmak, kiadványok és az azokban közzétett személyes adatok tekintetében, tekintettel arra, hogy a személyes adatok (újra)felhasználásának és nyilvánosságra hozatalának célját a sajtótermék kiadója határozza meg.

A Hatóság által vizsgált adatkezelés tehát az általános adatvédelmi rendelet 2. cikk (1) bekezdése alapján az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozik, következésképpen ezen adatkezelésre az általános adatvédelmi rendelet szabályai alkalmazandók.

A fentiek értelmében a Kérelmezett a kifogásolt adatkezelés tekintetében adatkezelőnek minősül.

III.3. A Kérelmezők személye

A Kérelmezők a Hatósághoz intézett kérelmükben közszereplői minőségük hiányára, valamint az Érintettek magán-, illetve családi életével kapcsolatos információk védeltségére hivatkozva kifogásolták a Kérelmezett által közzétenni kívánt információkat.

A szabad véleménynyilvánításhoz való jog a demokratikus jogállam egyik kiemelt alapértéke, amelynek jelentőségét mind az Európai Unió Alapjogi Chartája mind pedig az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés elismeri. E jog szavatolja, hogy az egyén a gondolatait, véleményét szabadon megfogalmazza és kifejtse, így pedig hozzájárul a különböző nézetek és eszmék szabad áramlásához. A véleménynyilvánítás szabadsága magában foglalja a tájékozódáshoz való jogot, azaz az információk fogadásának és közlésének szabadságát is. Ez alapján az egyén általánosságban jogosult a modern technológiák adta keretek között bármilyen adatot megszerezni, valamint továbbítani vagy nyilvánosságra hozni. E jog így felöleli – többek között – az internet szabadságát, a sajtószabadságot, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismerésének és terjesztésének jogát, vagyis az információszabadságot.

Az említett jogok és szabadságok alapját képező információk törlésének korlátlan lehetősége nyilvánvalóan kiüresítené, sértené e jogosultságokat. Az elfeledtetéshez való jog, illetve a véleménynyilvánítás szabadsága és a tájékozódáshoz való jog gyakorlása között ezért megfelelő egyensúlyt kell teremteni. Ennek biztosítása elsősorban a nemzeti hatóságokra és bíróságokra hárul.³

Az Alkotmánybíróság már több határozatában is elvi éllel rögzítette, hogy gyakorlatában⁴ a véleménynyilvánítás szabadsága kiemelten védett alkotmányos érték. A demokratikus jogállamokban ugyanis alapvető követelmény, hogy a társadalom valamennyi polgára szabadon fejthesse ki gondolatait, szabadon válhasson a közvélemény alakítójává. A társadalmi és politikai, vagyis a közéleti viták szabadsága és sokszínűsége nélkül ugyanis nincsen szabad közvélemény és nincsen demokratikus jogállam [7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [39]]. Az Alkotmánybíróság már korai gyakorlatában hangsúlyozta, hogy a szabad véleménynyilvánítás a demokratikus közvélemény kialakításának és fenntartásának kiemelt garanciája, amely egyben a pluralizmuson alapuló társadalom nélkülözhetetlen forrása. Történelmi tapasztalat ugyanis, hogy „mindannyiszor, amikor a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozták, sérelmet szenvedett a társadalmi igazságosság, az emberi kreativitás, csökkent az emberben rejlő képességek kibontakozásának lehetősége. A káros következmények nem csupán az individuum, hanem a társadalom életében is megmutatkoztak és az emberiség fejlődésének sok szenvedéssel járó zsákutcájához vezettek. Az eszmék, nézetek szabad kifejtése, a mégoly népszerűtlen vagy sajátos elképzelések szabad megnyilvánulása a fejlődni képes és valóban eleven társadalom létezésének alapfeltétele” [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 170–171].

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadsága kettős igazolással bír [7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [23]]. A véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos határait ezért úgy kell meghatározni, hogy azok a véleményt nyilvánító személy anyai

³ Magyarázat a GDPR-ról 186-187. oldal - Wolters Kluwer Hungary (Budapest 2008)

⁴ Az Alkotmánybíróság 3145/2018 (V.7.) AB Határozata

joga mellett a közvélemény kialakulásának, illetve szabad alakításának az érdekét is figyelembe vegyék {3001/2018. (I. 10.) AB határozat, Indokolás [20]}

Az Alkotmánybíróság több mint két évtizede következetesen követett értelmezése szerint a véleménynyilvánítás szabadsága akkor követel kiemelt védelmet „amikor közügyeket és a közhatalom gyakorlását, a közfeladatot ellátó, illetve a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti. [...] A demokratikus társadalom létezésének és fejlődésének nélkülözhetetlen eleme [ugyanis] a közügyek vitatása, amely feltételezi a különböző politikai nézetek, vélemények kinyilvánítását, a közhatalom működésének bírálatát” [36/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 219, 228.; lásd még: 57/2001. (XII. 5.) AB határozat, ABH 2001, 484, 494.]

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság gyakorlatában jellemzően a politikai jellegű közéleti szólások szabad kinyilvánítását tekinti a véleménynyilvánítás szabadsága legbensőbb védelmi körének {pl. 5/2015. (II. 25.) AB határozat, Indokolás [28]}. Ezekben az esetekben a véleménynyilvánítási szabadságból fakadó alkotmányjogi mércét különös szigorral szükséges érvényre juttatni, vagyis az ilyen jellegű szólások erősebb védelmet élveznek, és korlátozásuk csak a legszűkebb körben nyerhet igazolást {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [45]}.

Ennek megfelelően hangsúlyozza az EJEB is gyakorlatában, hogy a véleménynyilvánítási szabadság elsősorban a közügyekkel kapcsolatos véleménynyilvánításokat védi. Ezzel összefüggésben már régóta töretlen gyakorlata a bíróságnak, hogy az állam (közhatalom) működésére vonatkozó – politikai véleménynyilvánítások – kiemelt védelmet élveznek, mert ez a szabadság a demokratikus társadalom egyik alappillére. Hozzátette ehhez az EJEB azt is, hogy az ilyen véleménynyilvánítás mind a társadalmi haladásnak, mind az egyén kibontakozásának alapvető feltétele. [Handyside kontra Egyesült Királyság (5493/72), 1976. december 7., 49. bekezdés] Erre tekintettel a politikai véleménynyilvánítást korlátozó szempontokat megszorítóan kell értelmezni [Dichand és mások kontra Ausztria (29271/95), 2002. február 26., 37-38. bekezdés; Cholakov kontra Bulgária (20147/06), 2013. október 1., 29. bekezdés].

Az Alkotmánybíróság hivatkozott határozataiban megjelenő szempontok az EJEB gyakorlatában is érvényesülnek. Az EJEB ugyanis több ítéletében rámutatott, hogy az EJEE 10. cikke által védett véleménynyilvánítás szabadsága nem csak a politikai jellegű vitákra vonatkozik, hanem a jogvédelem kiterjed minden, a társadalmat érintő egyéb kérdések megvitatásának szabadságára is [Thorgeirson kontra Izland (13778/88), 1992. június 25., 61. bekezdés]. A politikai szólásszabadság különös védelmét ezért minden esetben alkalmazni kell, amikor a vitatott véleménynyilvánítás valamely társadalmi, vagy helyi közösséget érintő kérdésben, a közügyek megvitatása során hangzik el. [pl. Bladet Tromsø kontra Norvégia [GC] (21980/93), 1999. május 20., 58–60. bekezdés, 73. bekezdés; Klein kontra Szlovákia (72208/01), 2006. október 31., 47–48. bekezdés; Cihan Öztürk kontra Törökország (17095/03), 2009. június 9., 27–28. bekezdés; Karsai kontra Magyarország (5380/07), 2009. december 1., 35. bekezdés] Ezekben az ügyekben a vitában érintett személyek a közügyek vitathatósága okán válnak közszereplővé.

[35] Az Alkotmánybíróság tehát – egyezően az EJEB gyakorlatában megjelenő szempontokkal – elismerte gyakorlatában, hogy „valamennyi közéleti párbeszéd igényt tarthat a közéleti vitákat és a közügyek vitatását megillető alapjogi védelemre” {14/2017. (VI. 30.) AB határozat, Indokolás [27]}.

(...) az Alkotmánybíróság és az EJEB gyakorlata alapján tehát a véleménynyilvánítás szabadsága nem az érintett személy státuszának a függvénye, vagyis önmagában nem dönti el az alkalmazandó alkotmányossági mérce kiválasztását. Tény ugyanakkor, hogy egyes esetekben a személyi minőség meghatározó jelentőséggel bír. Az Alkotmánybíróság ezért hangsúlyozza egyes határozataiban [pl. 1/2015. (I. 6.) AB határozat], hogy a közhatalmat gyakorlók és a közszereplő politikusok esetében státuszuk alapján jellemzően megállapítható, hogy a tevékenységüket, személyiségüket ért kritikák a közügyek vitatásához tartoznak. Ugyanakkor még e személyek esetén sem hagyható figyelmen kívül annak vizsgálata, hogy a konkrét bírálat valóban a közügyek, vagy a közérdeklődésre számot tartó kérdések szabad vitatásához kapcsolódik-e, illetve hogy – amennyiben indokolt a vizsgálat – sérti-e az emberi méltóságot a nyilvános közlés.

Az eljáró bíróságoknak ezért elsősorban azt kell vizsgálniuk, hogy az eljárásban érintett személyt érintő közlés bármilyen módon kötődik-e közvitához (lásd: Indokolás [39] bekezdés és köv.). Abban az esetben pedig, ha megállapítható, hogy a vizsgált közlés közügyek vagy a közélet egyéb kérdéseinek

megvitatásához kapcsolódik, és az érintettek e közéleti vitában közszereplői minőségben vesznek részt (Indokolás [44] bekezdés és köv.), függetlenül attól, hogy az érintett közhatalmat gyakorló személy, vagy más státuszú személy, az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése alapján fokozott tūrési kötelezettség terheli a vele szemben megfogalmazott kritikával, bírálattal szemben. E tūrési kötelezettség részben a közlés tartalmához (tényállítás, értékítélet) igazodik (Indokolás [52] bekezdés és köv.).

(...) [77] 2.2. Az elsőfokú bíróság a peres felek személyi minőségének vizsgálatakor annak a szempontnak tulajdonított döntő jelentőséget, hogy az indítványozó „az ország egyik legismertebb, legjelentősebb médiaszemélyisége, ezért közszereplőnek minősül”. Az alperes vonatkozásában is megállapította, hogy olyan kiemelkedő és ismert médiaszemélyiség, akinek társadalmi megítélése elsősorban munkásságától és életvitelétől függ.

[78] A másodfokú bíróság – egyetértve az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtett indokokkal – szintén nem annak tulajdonított döntő jelentőséget, hogy az indítványozó közhatalmat gyakorló személy-e, vagy közszereplő politikus-e, hanem azt értékelte, hogy a médiában tevékenykedő, széles körben ismert személyként az indítványozó tevékenységét érintő kritika széles társadalmi érdeklődést, közéleti vitát vált ki.

[79] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bíróságok az Indokolás [44]–[51] bekezdéseiben bemutatott alkotmányjogi szempontokat lényegében kifejezésre juttatták. Valóban meghatározó jelentősége annak van, hogy az indítványozó egy széles körben ismert személy, aki az általa készített és országosan jelentős nézettséggel rendelkező műsorokban fontos társadalmi kérdéseket mutat be, jelentősen befolyásolva ezáltal egy-egy területen a közéleti kérdések megvitatását. A személyi minősége vizsgálata során ezért ki kell emelni azt is, hogy az általa önként vállalt média tevékenysége, és ezáltal a közélet önként vállalt alakítása folytán kell a személyét ért kritikai megjegyzéseket az átlagosnál fokozottabban tűrnie. Így válik a konkrét helyzetben egyedi közszereplővé, amely nem azonos a kiemelt közszereplői (közhatalmi jogosítvánnyal rendelkező személyek, közszereplő politikusok) minőséggel.

3145/2018. (V. 7.) számú határozatában az Alkotmánybíróság kiemelte, hogy a megváltozott társadalmi viszonyok, különösen a telekommunikáció terjedése révén a közszereplői kör bővülése figyelhető meg, így olyan személyeknek is lehetősége nyílik a közéleti viták aktív alakítójává válni, akik korábban nem tartoztak a közszereplők fogalmi körébe. Ezek a személyek az ún. kivételes közszereplők. {3145/2018 (V. 7.) AB határozat Indokolás [46]}

A véleménynyilvánítási szabadság elsősorban a közhatalom bírálatával kapcsolatos véleménynyilvánításokat védi, az Alkotmánybíróság értelmezésében ugyanakkor a közéleti kérdések köre szélesebb a politikai szólásnál, illetve a közhatalmat gyakorló személyek tevékenységének bírálatánál. Ennek megfelelően a közéleti vita nem csak az állami és önkormányzati, a közhatalmi intézményrendszer működésének egészét fogja át, hanem felöleli az üzleti élet társadalmi felelősségvállalásának és az üzleti élet világában egyre sokasodó számban jelentkező közéleti kérdéseket (pl. környezetvédelmi, energiahatékonysági, munka-, és közlekedésbiztonsági kérdések). {3145/2018 (V. 7.) AB határozat Indokolás [31]-[32]}

Az Alkotmánybíróság határozata szerint a közszereplői minőség eldöntésében az alábbi szempontoknak van jelentősége:

- a véleményt kifejező nyilvános közlés közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e,
- a nyilvános közlés közszereplést érint-e,
- a nyilvános közlés tényállítást vagy értékítéletet foglal-e magában,
- a nyilvános közlés sérti-e az érintett személy emberi méltóságát vagy jó hírnevét (becsületét).

A közszereplői minőség a közéleti kérdések megvitatásával együtt járó *közzszereplés* tényéhez kötött, amelyet az AB szerint mindig a meghatározott szempontok alapján, egyedileg kell értékelni: a közlés megjelenésének módját, körülményeit és a vélemény tárgyát, kontextusát (pl. a médium típusa, közlés apropója, tartalma, stílusa, célja, aktualitása, az arra beérkező reakciók).

A véleménynyilvánítás szabadságának érvényesülése kizárólag azokban az esetekben igazolható, amelyekben a résztvevők a saját döntésük alapján váltak a közügyek másoknál aktívabb alakítóivá, vállalva ezzel az érintett közösség nyilvánossága előtti értékeléseket és bírálatokat is. A közügyek

vitatása körében ezért az őket érintő vagy minősítő, a személyüket támadó véleménynyilvánításokat nagyobb türelemmel kell tűrniük. {3145/2018 (V. 7.) AB határozat Indokolás [48]}

Ahogy a Hatóság korábbi, NAIH 2020/1154/9 számú határozatában is rögzítette:“(…) a Kérelmezők esetében nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy a [...] néhány év alatt – az állami támogatásoknak és az állami vagy egyéb közpénzből származó forrásoknak is köszönhetően – több országban is piacvezetővé vált. A Kérelmezőknek számolnia kellett azzal, hogy a sikeres, nagy vagyont termelő cég esetén az üzleti világnak, mint a közélet egy szegmensének is aktív alakítójává válnak, vállalva az ezzel együtt járó értékeléseket és bírálatokat is, amiket így nagyobb türelemmel kell tűrniük.

Végezetül, a Hatóság utalni kíván arra is, hogy a strasbourgi Európai Emberi Jogi Bíróság a *Herbai vs. Hungary* ügyben – a Kúria és az Alkotmánybíróság többségi álláspontjával szemben – rögzítette, a véleménynyilvánítás szabadsága nem csupán a szigorú értelemben vett közéleti kérdésekre vonatkozik.⁵

III.4. Az adatkezelés jogszerűsége

Az adatkezelés konkrét kérdései megválaszolását megelőzően a Hatóság hangsúlyozza, hogy a kérelmezetti oldalról a Kérelmezettet megkereső újságíró tájékoztatást adott arról, hogy milyen célból kér információt, a tájékoztatás felhasználásának módjáról, valamint a Kérelmezett alkalmazottjának a kérdésére válaszolva arról is, hogy feltett kérdései a Kérelmező magánéletét nem érintik, azok jelentős része kizárólagosan üzleti ügyekre vonatkozik. Megkereséséből kitűnően, az újságíró kizárólag tájékoztatást kért, nem kívánt sem nyílt interjút, sem háttérbeszélgetést folytatni a Kérelmezettekkel.

Az írott sajtóban az újságíró az Smtv. alapján jár el a megjelenő szöveg egyeztetése során, vagyis a médiatartalom-szolgáltató köteles a nyilvános közlés céljából készített nyilatkozatot a nyilatkozatot adó vagy a médiatartalomban szereplő személynek - annak kérésére - a közzétételt megelőzően megmutatni; az nem közölhető, ha a közzétételhez az érintett azért nem járul hozzá, mert azt a médiatartalom-szolgáltató érdemben megváltoztatta vagy eltorzította, és ez a nyilatkozatot adó vagy a médiatartalomban szereplő számára sérelmes. A hozzájárulás visszavonása ellenére történt, jó hírnévre vagy becsületre sérelmes közlés esetén a vonatkozó polgári jogi és büntetőjogi szabályokat kell alkalmazni. (Smtv. 15. § (2) bekezdés).

A közzétételt megelőző bemutatás tehát csak a nyilvános közlés céljából készített nyilatkozat esetére írja elő előzetes bemutatás kötelezettségét. Tekintettel arra, hogy a Kérelmezettek kifejezetten elzárkóztak a kérelmezetti oldalról jelentkező újságíró által feltett kérdésekre adott válaszoktól, azokra nyilatkozatot nem tettek, így – a Hatóság álláspontja szerint – a Kérelmezettet nem terhelte a közzétételt megelőző bemutatás kötelezettsége. Ezt a hatósági álláspontot támasztja alá a Magyar Újságírók Országos Szövetsége újságírói etikai kódexének 3.2.3. pontja is.⁶

Az általános adatvédelmi rendelet rendelkezései alapján az adatkezelés jogszerűségéhez számos követelményt kell teljesíteni.

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke tartalmazza azon fő alapelveket, amelyeket a személyes adatok kezelése során figyelembe kell venni, és amelyeknek folyamatosan érvényesülniük kell az adatkezelés során. Ilyen alapelv többek között a jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság, a célhoz kötöttség, az adattakarékosság, a pontosság és a korlátozott tárolhatóság elve [5. cikk (1) bekezdés a)-e) pont]. Az elszámoltathatóság elvéből [5. cikk (2) bekezdés] fakadóan az adatkezelő felelős az adatvédelmi alapelveknek való megfelelésért, amellyel képesnek kell lennie e megfelelés igazolására is. Ennek megfelelően az adatkezelőnek tudni kell igazolnia azt, hogy a személyes adatokat milyen célból kezeli, illetve azt is, hogy ezen adatkezelési célból miért tekinthető elengedhetetlenül szükségesnek a személyes adatok kezelése, emellett meg kell tennie minden észszerű intézkedést annak érdekében, hogy az adatkezelés céljai szempontjából pontatlan személyes

⁵ *Herbai v. Hungary*, Judgment of 5 November 2019, no. 11608/15

⁶ MUOSZ Újságírói etikai kódex 3.2.3.: Az interjú alanyának, a nyilatkozónak, a műsorban szereplőnek csak előzetes megállapodás alapján kell bemutatnia az elkészült anyagot. Ennek célja a ténybeli hibák kiküszöbölése lehet. AZ interjú alanyának, a nyilatkozatot adó személynek, a műsorban szereplőnek a nyilvános közlés céljából készített nyilatkozatának a megjelenést megelőzően történő bemutatására és a visszavonására a hatályos jogszabály rendelkezését kell alkalmazni.

adatokat haladéktalanul törölje vagy helyesbítse, továbbá köteles úgy dokumentálni és nyilvántartani az adatkezelést, hogy annak jogszerűsége utólag is bizonyítható legyen.

Az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkével összhangban álló jogalappal kell rendelkeznie az adatkezeléshez, és tudnia kell igazolni, hogy az érintett hozzájárulása alapján, vagy mely jogszabályi rendelkezés szerint kezeli/kezelte a személyes adatokat, vagy, hogy az adatkezelés szükséges az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez, és az adatkezelés arányosan korlátozza az érintett személyes adatok védelméhez fűződő jogát.

A Hatóság rámutat arra, hogy az Érintettek neve, és vagyoni helyzetükre vonatkozó egyéb adataik a Hatóság által is védeni rendelt személyes adatok körébe tartoznak, ugyanakkor – az érdekeltségükbe tartozó céggel kapcsolatos tevékenységükre tekintettel – a cégnyilvántartásba bekerülő adataik közérdekből nyilvános adatok, valamint egyúttal a Ctv. 10. § (1) bekezdése szerinti cégadatok is.

A kérdéses adatok cégadat-minősége természetesen nem azt jelenti, hogy a cégnyilvántartás adatai bármilyen körben felhasználhatóak lennének: arra a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával, megfelelő jogalap alapján, és – az információs önrendelkezési jog biztosításának garantálása érdekében – az érintetti jogok megfelelő biztosítása mellett kerülhet sor.

A Kérelmezett nyilatkozata szerint az adatkezelés célja, hogy a sajtószabadságból fakadó jogait gyakorolhassa, illetve, hogy a sajtó demokratikus társadalomban betöltött tájékoztatási tevékenységét megvalósítsa, közérdekű ügyekben tájékoztassa a magyar üzleti közösséget és a közvéleményt – összhangban az alkotmánybírósági gyakorlattal – Magyarország egyik legnagyobb, a világpiacon is egyedülálló gazdasági pozícióban lévő vállalkozásának tulajdonosairól, amely az állami támogatások ismertetése mellett kiterjed a tulajdonosi háttérre és kapcsolatrendszer bemutatására, a vállalkozás gazdasági befolyásának közéleti aspektusaira, valamint a gazdasági befolyása létrejöttének és megőrzésének társadalmi-politikai feltételrendszerének a feltárására is, ezzel is hozzájárulva az üzleti élet átláthatóságához és követhetőségéhez. A Kérelmezett ezenkívül feladatának tekinti a magyar vállalkozói kultúra erősítését azáltal, hogy sikeres magyar vállalkozók tevékenységéről beszámol.

A fentiekben túli, a kifogásolt cikkel összefüggő közvetlen célja, a gazdasági verseny és a piacgazdasági szereplők állami támogatásának, politikai kapcsolatrendszerének, gazdasági életben történő jogszerű vagy jogszerűségét tekintve vitatható módon történő részvételét érintő alapvető közéleti vitákhoz való hozzájárulás is az oknyomozó, tényfeltáró újságírás eszközeivel.

Ezzel összefüggésben a Hatóság figyelembe vette, hogy a Kérelmezett rendszeresen közöl gazdasági-gazdaságpolitikai, valamint gazdaságfilozófiai írásokat és összeállításokat, így a Hatóság álláspontja szerint a bárki számára elérhető nyilvántartások és a cégek saját nyilvános közléseinek, beszámolóinak részét képező adatoknak és információknak a különböző összeállításokban történő közlése, terjesztése nem sérti a célhoz kötött adatkezelés elvét.

Az adatkezelés jogalapjaként a Kérelmezett, az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés e) pontjára hivatkozott, illetve - másodlagos jogalapként – jelölte meg az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontját. Mindezt a Kérelmezett azzal indokolta, hogy álláspontja szerint a sajtó feladatát nem lehet szűkítően úgy értelmezni, hogy magánszemélyek tulajdonában álló magánvállalkozások működésével, tulajdonosi háttérével kapcsolatosan semmilyen szinten nem lehetséges a nyilvánosságot információval ellátni.

A legsikeresebb magyar vállalkozók jelentős mértékben hozzájárulnak a teljes magyar nemzetgazdaság állapotának alakulásához: a vállalkozások munkahelyeket teremtenek, hozzájárulnak egész térségek fejlődéséhez, befolyásolják a költségvetés adóbevételeit, hatással vannak a külkereskedelmi mérlegre stb. Az, hogy egy adott időben egy országban melyek a legnagyobb cégek, a gazdaság és a társadalom állapotáról nagyon sok mindent elárul: például azt, hogy melyik ipárból kerülnek ki a legsikeresebb cégek, emberek (IT, pénzügyi szektor stb.), illetve, és ez Magyarországon különösen aktuális, a politikai kapcsolatoknak milyen jelentőségük van a gazdaggá válásban. A magyar gazdaság sajátosságai miatt ezek a cégek (és tulajdonosaik) rendre részesülnek állami megbízásokban, illetve kapnak állami vagy egyéb közpénzből származó támogatásokat.

A fentiekben túl a Kérelmezett célja, hogy bemutassa azt is, hogyan használják fel ezeket a forrásokat, illetve mennyiben részesei ezek a donációk a sikerüknek. Ez mind a magyar vállalkozói réteg számára

releváns és fontos információ, mind pedig az adófizetők számára kiemelten fontos, közérdekű információ (főleg, ha az állami támogatások hozzájárulnak egy cég nyereségességéhez).

A Kérelmezett továbbá hivatkozott az általános adatvédelmi rendelet (45) Preambulum-bekezdésére, miszerint, ha az adatkezelésre az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése keretében kerül sor, vagy ha az közérdekű feladat végrehajtásához, illetve közhatalmi jogosítvány gyakorlásához szükséges, az adatkezelésnek az uniós jogban vagy valamely tagállam jogában foglalt jogalappal kell rendelkeznie. Hangsúlyozta továbbá az Smtv. 10 §-át, amelynek értelmében mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A médiarendszer egészének feladata a hiteles, gyors, pontos tájékoztatás ezen ügyekről és eseményekről.

Hangsúlyozta, hogy Magyarország Alaptörvénye védi a véleménynyilvánítás szabadságát, valamint a sajtószabadságot és a sajtó sokszínűségét, továbbá az Alkotmánybíróság által hozott olyan döntésekre hivatkozott, amelyek kifejezetten a sajtó szerepével, a sajtószabadság gyakorlásával, illetve a véleménynyilvánítás szabadságával összefüggésben születtek.

Magyarország Alaptörvénye a személyes adatok védelméhez való jogot, a sajtószabadságot és a véleménynyilvánítás szabadságát is az alapvető jogok között nevesíti, így a sajtószabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága, mint alkotmányos alapjog érvényesítésének a személyes adatok védelméhez fűződő alkotmányos alapjog védelmével együtt kell megvalósulnia.

Az Alkotmánybíróság a médiajogi kérdéseket elbíró 165/2011. (XII. 20.) AB határozatában összefoglalta a szólás- és sajtószabadság megalapozásával kapcsolatos felfogását, és az önkifejezés szabadsága mellett hangsúlyozta a demokratikus közvélemény polgárok általi alakításának fontosságát. Döntésében az Alkotmánybíróság kimondta, hogy „a véleményszabadság egyszerre szolgálja az egyéni autonómia kiteljesedését és a közösségoldaláról a demokratikus közvélemény megteremtésének, fenntartásának a lehetőségét. [...] A sajtó a szólásszabadság intézménye. Így a sajtószabadság, amennyiben a szólás, a közlés, a vélemény szabad kinyilvánítását szolgálja, úgy védelme szintén kettős meghatározottságú: a szubjektív alanyi jogi jelleg mellett a közösség oldaláról a demokratikus közvélemény megteremtését és fenntartását szolgálja. [...] A sajtószabadság jogának gyakorlása révén az alapjog jogosultja aktív alakítója a demokratikus közvéleménynek. A sajtó ezen minőségében ellenőrzi a közélet szereplőinek, intézményeinek tevékenységét, a döntéshozatal folyamatát, tájékoztatja arról a politikai közösséget, a demokratikus nyilvánosságot (a »házőrző kutya« szerepe).”

A Tietosuojavaeltuutettu kontra Satakunnan Markkinapörssi Oy és Satamedia Oy előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában benyújtott C-73/07. számú ügyben az EUB a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (1995. október 24.) 9. cikke – amelyet felváltott az általános adatvédelmi rendelet 85. cikke – értelmében vett újságírói tevékenység fogalmával foglalkozott, és 2008. december 16. napján hozott ítéletében az alábbiakat állapította meg:

- „Annak figyelembevételére érdekében, hogy a szólásszabadság milyen nagy jelentőséggel bír valamennyi demokratikus társadalomban, egyrészt az erre vonatkozó fogalmakat, köztük az újságírást tágan kell értelmezni. Másrészt, és a két alapvető jog közötti egyensúly megteremtése érdekében, a magánélet tiszteletben tartásához való alapvető jog védelme megköveteli, hogy [...] az adatok védelme alóli kivételek és a védelem korlátozásai a feltétlenül szükséges határokon belül maradjanak. [EUB, C-73/07. sz. ügy, Ítélet 56. pont]

- [A]z irányelv 9. cikkében előírt kivételek és eltérések nemcsak a médiavállalkozásokra, hanem valamennyi, újságírói tevékenységet végző személyre alkalmazandók.” [EUB, C-73/07. sz. ügy, Ítélet 58. pont]

- Azon tény, hogy a nyilvános jellegű adatok nyilvánosságra hozatala nyereségszerzési célhoz kötött, nem zárja ki a priori, hogy azt kizárólag újságírási célból folytatott tevékenységnek lehessen tekinteni. [...] Bizonyos kereskedelmi siker a szakmai újságírási fennmaradásának elengedhetetlen feltételeit is jelenti. [EUB, C-73/07. sz. ügy, Ítélet 59. pont]

- [A] nemzeti jogszabályok szerint nyilvános dokumentumokból származó adatokat érintő olyan tevékenységek, mint az alapügybeliek, „újságírói tevékenységeknek” minősíthetők, amennyiben céljuk,

hogy információkat, véleményeket vagy eszméket tegyenek hozzáférhetővé a nyilvánosság számára, bármilyen is legyen a továbbítás módja. E tevékenységek nincsenek fenntartva a médiavállalkozások számára, és kötődhetnek nyereségszerzési célhoz. [EUB, C-73/07. sz. ügy, Ítélet 61. pont]”

Fenti megállapításait az EUB a Sergej Buivids kontra Datu valsts inspekcija előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában benyújtott C-345/17. számú ügyben 2019. február 14. napján hozott ítéletében is megismételte:

- „A Bíróság már megállapította, hogy annak figyelembevétele érdekében, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága milyen nagy jelentőséggel bír valamennyi demokratikus társadalomban, az erre vonatkozó fogalmakat – köztük az újságírást – tágan kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2008. december 16-i Satakunnan Markkinapörssi és Satamedia ítélet, C-73/07, EU:C:2008:727, 56. pont).” [EUB, C-345/17. sz. ügy, Ítélet 51. pont]
- Ily módon a 95/46 irányelv előkészítő munkálataiból kitűnik, hogy az ezen irányelv 9. cikkében előírt mentességek és eltérések nemcsak a médiavállalkozásokra, hanem valamennyi, újságírói tevékenységet végző személyre alkalmazandók (lásd ebben az értelemben: 2008. december 16-i Satakunnan Markkinapörssi és Satamedia ítélet, C-73/07, EU:C:2008:727, 58. pont).” [EUB, C-345/17. sz. ügy, Ítélet 52. pont]
- A Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy „újságírói tevékenységek” azok a tevékenységek, amelyek célja, hogy információkat, véleményeket vagy eszméket tegyenek hozzáférhetővé a nyilvánosság számára, bármilyen is legyen a továbbítás módja (lásd ebben az értelemben: 2008. december 16-i Satakunnan Markkinapörssi és Satamedia ítélet, C-73/07, EU:C:2008:727, 61. pont).” [EUB, C-345/17. sz. ügy, Ítélet 53. pont]”

Az általános adatvédelmi rendelet (153) preambulumbekzdése szintén rögzíti, hogy a véleménynyilvánítás szabadságához való jog minden demokratikus társadalomban fennálló jelentőségének figyelembevétele érdekében az e szabadsághoz tartozó olyan fogalmakat, mint az újságírás, tágan kell értelmezni.

A NAIH/2020/1154/9 számú határozata szerint: „(...) a nyilvánosan elérhető adatbázisokból, a gazdasági társaságok saját közléseiből és beszámolóiból származó (személyes) adatok feldolgozása, valamint az összegyűjtött adatok meghatározott módszertan alapján történő kiértékeléséből és az értékbecslésből származó, akár újonnan keletkeztetett adatokat érintő tevékenységek a Kérelmezett újságírói tevékenységéhez kapcsolódnak. Azon tény, hogy ezen adatok nyilvánosságra hozatala adott esetben nyereségszerzési célhoz (is) kötött, nem zárja ki, hogy azt újságírás céljából folytatott tevékenységnek lehessen tekinteni.”

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) gazdag gyakorlattal rendelkezik azoknak a sajátos mércéknek a kidolgozásában, amelyek a közügyek vitatása során elhangzott véleménynyilvánítások korlátozhatóságára vonatkoznak. Az EJEB gyakorlata ugyanakkor azt is egyértelművé tette, hogy a közügyekkel összefüggésben kifejtett vélemények fokozott védettsége nem korlátozódik csupán a szűken vett politikai vitákra és a politikusokra. Egyrészt a pártpolitikai vitákon túl a közösséget érintő egyéb kérdések megvitatásának szabadságát is különös erővel védi a véleménynyilvánítás Európai Emberi Jogi Egyezményben biztosított joga (EJEB: Thorgeirson kontra Izland, kérelem száma: 13778/88, 64. pont, 1992., érdemben és elégtételről való döntés). Másrészt az EJEB nem csupán azokban az esetekben hívja fel a közügyek vitatásának kiemelkedő jelentőségű érvét, amelyekben a vitatott megszólalás politikusokra vagy hivatalos személyekre vonatkozik, hanem akkor is, ha az adott közérdekű kérdés magánszemélyeket (is) érint. Utóbbi esetben a magánszemélyek tūréskűszőbének is emelkednie kell (EJEB: Bladet Tromsø és Stensaas kontra Norvégia, kérelem száma: 21980/93, 1999., érdemben és elégtételről való döntés).

Az adatvédelmi szabályoktól újságírói célból való eltérés lehetővé teszi az újságírók számára, hogy újságírói tevékenységük végzése érdekében személyes adatokhoz férhessenek hozzá, gyűjthessék és kezelhessék azokat, azonban az EJEB rámutatott arra, hogy önmagában az a tény, hogy valamilyen információ hozzáférhető a köz számára, nem feltétlenül vonja ki azt az Emberi Jogok Európai Egyezménye 8. cikkének védelme alól, és a cégeknek mint professzionális médiaipari szereplőknek tisztában kellett lenniük azzal, hogy az adatok nagyarányú gyűjtésére és közzétételére nem feltétlenül alkalmazható a kizárólagosan újságírói tevékenységre vonatkozó kivételszabály.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye 8. és 10. cikke által védett jogok egymással szembeni súlyozása kapcsán az EJEB ugyan egyfelől rámutatott arra, hogy a hivatalos iratokhoz (adózási információkhoz) való szabad hozzáférés valóban elősegítheti a közérdekű kérdésekről szóló demokratikus vitát, ugyanakkor megállapította, hogy a nyers adatok bármiféle elemzés nélküli, nagy tömegben való közzététele mellett nem szólt közérdek. Az adózásra vonatkozó adatok a nyilvánosság kíváncsi tagjai számára lehetővé teheték az egyének gazdasági helyzetük alapján történő kategorizálását, továbbá kielégíthették a nyilvánosság mások magánéletére vonatkozó információk iránti vágyát, ez pedig nem tekinthető közérdekű kérdéstről szóló vita előmozdításának.

Az EJEB gyakorlatát a már szintén említett „Buivids-ügyben” az EUB az uniós jogba is átültette: „E tekintetben ebből az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy a magánélet tiszteletben tartásához való jog és a véleménynyilvánítás szabadságához való jog közötti egyensúly megteremtése céljából az Emberi Jogok Európai Bírósága kialakította a figyelembe veendő releváns kritériumokat, többek között a közérdekű vitához való hozzájárulást, az érintett ismertségét, a tudósítás tárgyát, az érintett korábbi magatartását, a közzététel tartalmát, formáját és következményeit, az információk megszerzésének módját és körülményeit, valamint helytállóságukat (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2017. június 27., Satakunnan Markkinapörssi Oy és Satamedia Oy kontra Finnország, CE:ECHR:2017:0627JUD000093113, 165. §). Hasonlóképpen figyelembe kell venni azt, hogy az adatkezelő elfogadhat a magánülethez való jogba való beavatkozás terjedelmének mérséklését lehetővé tévő intézkedéseket.” [EUB, C-345/17. sz. ügy, Ítélet 66. pont]”

A fentieket összefoglalva, a Kérelmezettnek az Smtv-ben rögzített közfeladata ellátásához kapcsolódó tevékenysége igazolja a konkrét ügygel összefüggő általa végzett adatkezelést.

A Hatóság hangsúlyozni kívánja, hogy az újságírói tevékenységet az általános adatvédelmi rendelet nem a 6. cikk (1) bekezdés e) pontja szerinti jogalap körébe sorolja. Ezt támasztja alá, hogy a 17. cikk (3) bekezdés b) pontja pontosan követi a 6. cikk (1) bekezdés e) pontjában is használt fogalmakat [illetve az uniós jogalkotó a 17. cikk (3) bekezdés b) pontjában lényegében összevonta az egymáshoz egyébként is közel álló 6. cikk (1) bekezdés c) és e) pontja szerinti jogalapokat].

Az információs szabadságnak és az információs önrendelkezési jognak egymásra tekintettel kell érvényesülnie, így figyelembe kell venni, hogy az adatok nyilvánossága nem sérti-e aránytalanul a magánszférához való jogot. Jelen ügy kapcsán megállapíthatóan, a Kérelmezett általi adatkezelések tartalma nem a Kérelmezők magán- vagy családi életével, hanem az érdekeltségükbe tartozó vállalkozás tevékenységével, illetve azzal összefüggésben keletkező gazdasági eredményekkel kapcsolatosak.

Tekintettel arra, hogy a Kérelmezett által felhasznált, illetve felhasználni kívánt összeállítások a Kérelmezők bárki számára megismerhető közérdekből nyilvános személyes adatain, az általuk nyilvánosságra hozott üzleti és személyes információkon, velük kapcsolatban korábban megjelent sajtóhíradásokon túl nem tartalmaznak további személyes adatokat, az adatkezelés nem haladja meg a szükséges és arányos mértéket, a Hatóság megállapítja, hogy a Kérelmezett a Hatóság által vizsgált adatkezelések vonatkozásában sem sértette meg az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés b), c) d) és e) pontjai szerinti célhoz kötöttség, adattakarékosság, pontosság és korlátozott tárolhatóság elvét, továbbá a Kérelmezettnek az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontjára hivatkozva megjelölt jogos érdek is elfogadható.

III.5. Az érintetti jogok és a joggyakorlás korlátai

Az érintetti jogokkal összefüggésben a Kérelmezők kérelmükben kérték, hogy a Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 14. cikkének, 15. cikkének valamint 21. cikkének a megsértése miatt állapítsa meg a jogellenes adatkezelés tényét.

Az érintettek jogainak (beleértve a tájékoztatáshoz, a tiltakozáshoz és a törléshez való jogot) gyakorlására vonatkozó intézkedésekkel összefüggő adatkezelői kötelezettségeket az átlátható tájékoztatás, kommunikáció és az érintett jogainak a gyakorlására vonatkozó intézkedések körében az általános adatvédelmi rendelet 12. cikke határozza meg.

A nyilatkozatok és a rendelkezésre álló dokumentumok alapján Kérelmezők (illetve jogi képviselőjük) és a Kérelmezett (illetve az újságíró) között az alábbi levélváltásokra került sor a vizsgált időszakban:

A kérelmezetti oldalon álló újságíró 2020. augusztus 31. napján elektronikus levél útján felvette a kapcsolatot a Kérelmezőkhöz köthető vállalkozással egy általa megírni tervezett cikkel kapcsolatban, amelynek összeállításához a következő kérdések megválaszolásával kért segítséget:

- Sikeres vállalkozóként, az ország egyik gazdag családjaként, [...] megye egyik legnagyobb foglalkoztatóiként és jelentős uniós, é állami támogatások kedvezményezettjeiként miért kerül a nyilvánosságot a cég tulajdonosai? Miért perlik be azokat a sajtótermékeket, melyek leírják [...] -ék nevét (gondolok itt első sorban a [...] ellen indított eljárásokra)?
- Miután [...] Magyarországra érkezett családjával, hol kapott munkát, mivel kezdett foglalkozni?
- [...] az elmúlt 28 évben támogatta-e [...] -t, illetve találkozott-e vele?
- Hogyan élte meg a család, hogy [...] -tot elítélték a „[...] -ügyben“?
- Hogyan élte meg [...], hogy bűnösnek mondták ki?
- Állami támogatások mennyiben járultak hozzá a cég sikereihez? Ezek nélkül hol tartana ma a [...]?
- Hogyan jellemeznék a [...] és a [...] kapcsolatát? Mit takar pontosan a stratégiai partnerség? Miért szállt ki a cégből [...] és [...]?
- Hogyan jellemeznék a [...] és a [...] kapcsolatát? Mennyire szoros az együttműködés a [...] és a [...]? Miért alakult úgy, hogy a cég beruházásainak jelentős részénél a [...] volt a kivitelező?
- Az [...] beruházásával kapcsolatban mik a jelenlegi tervek? Továbbra is tervezik megépíteni a szállodát?
- A [...] beruházás elindításakor tudták-e, hogy a terület Natura 2000-es természetvédelmi terület? Ha igen, mik voltak a tervek ennek a kezelésére, tartottak-e attól, hogy nem kapják meg a szükséges engedélyeket?
- Mivel a [...] különösen sikeres és még mindig növekvő szakaszban van, tartanak-e attól, hogy kormányközeli vállalkozók esetleg megpróbálják „megszerezni“ a [...], vagy annak legsikeresebb részeit?

A Kérelmezők alkalmazottja a Kérelmezett fenti kérdéseit tartalmazó levelére 2020. augusztus 31-én adott válaszában a fenti kérdések egyikét sem válaszolta meg, csupán arra hívta fel az újságíró figyelmét, hogy vegye figyelembe a Kérelmezők magánéletének tiszteletben tartásához fűződő jogait, illetve arról tájékoztatta, hogy az [...] beruházása tekintetében folyamatos egyeztetések zajlanak. Végezetül arra kérte az újságírót, hogy az általa megírt cikket annak megjelenését megelőzően küldje meg a részére, valamint tájékoztassa őt annak várható megjelenésének idejéről is.

Az újságíró e levélre, szintén 2020. augusztus 31-én adott válaszában hangsúlyozta, hogy az általa feltett kérdések nem érintik a Kérelmezők magánéletét, azok jelentős része üzleti ügyekre vonatkozik, valamint tájékoztatást adott arról is, hogy írását annak megjelenését megelőzően nem áll módjában rendelkezésre bocsátani.

A fenti levélváltást követően a Kérelmező jogi képviselője a Kérelmezetthez intézett, 2020. szeptember 2-án kelt levelében közölte, hogy: „(...) az Érintettek az újságíró által 2020. augusztus 31-jén megküldött elektronikus levélből értesültek arról, hogy a Kérelmezett cikket kíván megjelentetni, amellyel összefüggésben többek között [...] és a család többi tagjának magánéletére, valamint a [...] üzleti titkaira, üzleti adataira vonatkozó kérdéseket tett fel, a cikk megírásának elősegítésére.

Megjegyezte, hogy a kérdések nagy része arra utal, hogy a Kérelmezett többek között bűnügyi személyes adatokat is kezel.

Felhívta egyúttal a Kérelmezett figyelmét arra, hogy az Érintettek semmilyen tájékoztatást nem kaptak az adataik kezeléséről, sőt, az újságíró kifejezetten megtagadta a tájékoztatást annak ellenére, hogy a GDPR erre kötelezi az adatkezelőket.

Az Érintettek jogi képviseletében eljárva közölte, hogy az Érintettek nem járulnak hozzá a személyüket, valamint a [...] üzleti titkait érintő, az újságíró által felvázolt tárgykörökben készülő cikk keretében elkészítéséhez és közléséhez, abban az Érintettek magánéletére vonatkozó és személyes adatai, illetve a [...] -hoz tartozó cégek üzleti titkainak minősülő adatok megjelentetéséhez.

Hangsúlyozta, hogy az Érintettek minden rájuk vonatkozó személyes adat nyilvánosságra hozatalát megtiltják. Felszólította továbbá a Kérelmezettet, hogy adjon tájékoztatást az Érintetteket érintően általa

kezelt személyes adatokról és a tervezett személyes adatkezelésekről a GDPR 14. és 15. cikkeinek megfelelően.

Rögzítette, hogy az Érintettek a GDPR 21. cikke alapján határozottan tiltakoznak a Kérelmezett, mint adatkezelő által végzett, az Érintetteket érintő adatkezelésekkel szemben és megtiltják, hogy bármilyen, rájuk vonatkozó személyes adathoz hozzáférjenek, adatot gyűjtsenek, valamint egyéb adatkezelési cselekményeket végezzenek, beleértve a nyilvánosságra hozatalt is. A GDPR 18. cikk (1) bekezdés b) és d) pontja alapján továbbá kérjük az adatkezelés korlátozását. Nyomatékosan felhívta a Kérelmezett figyelmét, hogy a fenti kérelmük és a GDPR 18. cikk alapján a tiltakozással érintett, az érintettek személyes adataival kapcsolatos adatkezelést kötelesek minden további mérlegelés nélkül korlátozni. Az Kérelmezőket érintő személyes adatok közzétételétől tartózkodjanak a GDPR 18. cikk (1) bekezdés d) pontjában meghatározott körülmények tisztázásáig, valamint a tiltakozás nyomán azon túl is.

Ismételten felszólította a Kérelmezettet, hogy a cikk megjelentetés előtt kerüljön egyeztetésre az Érintettekkel. Amennyiben a Kérelmezett a fentieket sértve megbízóim személyiségi jogait érintő adatokat vagy üzleti titkokat közöl a nyilvánosság számára, illetve a fenti tájékoztatást nem adja meg, úgy a Kérelmezők jogainak a védelme érdekében haladéktalan perindítást helyezett kilátásba.

Végezetül felszólította a Kérelmezettet, hogy haladéktalanul, legkésőbb 2020. szeptember 4-ig adjon tájékoztatást az általa megtett intézkedéseikről.

A Kérelmező fenti, az érintetti joggyakorlásra irányuló kérelemre adott, 2020. szeptember 4-én kelt válaszában a Kérelmezett megjelölte az általa kezelt személyes adatok körét (a megjelentetni kívánt cikk kizárólag [...] és [...] kapcsán tartalmaz személyes adatokat. Ezen kívül a cikk utal arra, hogy a [...] család tagjai voltak vagy jelenleg is a tulajdonosai- ügyvezetői a [...] -nek és ehhez tartozó [...] -nak, illetve korábban a [...] -nek.)

A Kérelmezett megjelölte továbbá a személyes adatok forrását, illetve tájékoztatást adott arról is, hogy a cégekkel összefüggő személyes adatok forrása a közhiteles cégnyilvántartás. Ezzel összefüggésben összefoglalta, hogy a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (továbbiakban: Ctv.) 10. § a cégnyilvánosságot közérdekből írja elő és a közérdek védelmére utal a Ctv. preambuluma is. A Ctv. 10. § (2) bekezdése értelmében a cégiratok teljes körűen nyilvánosak, ennek célja a forgalombiztonság mellett a gazdaság átlátható működésének biztosítása. Ebből következően az Smtv. szerinti közérdekű tevékenységet jelentő gazdasági újságírás keretében történő felhasználása az ilyen (közérdekből nyilvános) személyes adatoknak célhoz kötött adatkezelést jelent.

Megállapítható tehát, hogy bizonyos gazdasági szerepvállalás körében a személyes adatok egy körének a nyilvánosságát a jogalkotó rendeli el, így a bizalmasság vs. nyilvánosság közötti érdekmérlegelést a jogalkotó már elvégezte és a felsorolt (így a felperes által kezelt) adatkörben a nyilvánosság mellett döntött. A jogalkotói szinten elvégzett érdekmérlegelést nem kell az adatkezelőnek külön megismételnie, illetve erről tájékoztatnia az érintettet, mert a jogszabály létezésének és megismerhetőségének a ténye ezt már megtette.

A Kérelmezett által végzett adatkezelés jogalapjával és az adatkezelés céljával összefüggésben az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés e) és f) pontjait, a 85. cikk (1) bekezdését, a (45) és (153) preambulumbékezdéseit, az Smtv. 10. §-át, a 3145/2018. (V. 7.) AB határozatot, az Európai Adatvédelmi Biztosok Munkacsoportjának (29-es Munkacsoport) 2014. november 26. napján közzétett állásfoglalásának 2. pontját, az Európai Unió Bíróságának a Tele2 Sverige AB ügyben jC-203/15., ECLI:EU:C:2016:970; 2016. december 21.) kihirdetett döntésének 93. bekezdését valamint az újságírás keretében végzett adatkezelések tekintetében, a Hatóság NAIH/2020/838/2 és NAIH/2020/1154/9. számú határozataiban foglalt jogértelmezést.

A Kérelmezett jogos érdekének alapjául a közvélemény tájékoztatását, szélesebb értelemben pedig a sajtószabadsághoz való jog gyakorlását jelölte meg. [...] [...] -ban lefolytatott büntetőügyével kapcsolatosan a Társaság rámutat, hogy az Érintett a témában korábban nyilvános közszereplést vállalt. [...] tehát a saját döntése alapján tárta fel a nyilvánosság előtt a Magyarországon történő letelepedésének okait. A Kérelmezett Kérelmezővel közölt álláspontja szerint [...] -nak az államot

megkárosító bűncselekményben játszott szerepéről a nyilvánosságnak joga van tájékozódni, mert a cég korábbi ügyvezetője és jelenlegi egyik tulajdonosa több milliárd forint állami támogatás felhasználásáért és azzal való elszámolásáért felel.

Az érintetti jogokkal összefüggésben ugyancsak a Hatóság NAIH/2020/1154/9. számú határozatára hivatkozott, miszerint a tényfeltáró és gazdasági újságírás az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontja szerinti jogos érdek jogalapon nyugszik, így az adatkezelés jogszerű. A Kérelmezett hangsúlyozta, hogy az általa végzett adatkezelés közérdekű tevékenység és az a Rendelet 6. Cikk (1) bekezdés e) pontján alapul.

A Kérelmezett adatvédelmi tájékoztatóját ([...]) a Kérelmező rendelkezésére bocsátotta, valamint tájékoztatót adott a Kérelmező rendelkezésére álló jogorvoslati és jogérvényesítési lehetőségekről is.

Az üzleti titok sérelmével összefüggésben hangsúlyozta, hogy a tervezett írás nem közöl az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény szerinti üzleti titkot. Végezetül a megjelentetni kívánt újságcikk tartalmával összefüggő előzetes egyeztetési kötelezettséggel kapcsolatban arról tájékoztatta a Kérelmezőket, hogy az Smtv. 15. § (2) bekezdése szerint a médiatartalom-szolgáltató kizárólag a nyilvános közlés céljából közölt nyilatkozatot köteles a közzétételt megelőzően megmutatni a nyilatkozatot adó személynek. Tekintettel arra, hogy jelen esetben a [...] család egyetlen tagja sem tett nyilatkozatot, a Kérelmezettnek nincs az újságcikk tartalmának előzetes egyeztetésére vonatkozó kötelezettsége.

* * *

Az általános adatvédelmi rendelet 13-14. cikkei tartalmazzák azt, hogy az adatkezelőnek minimálisan mely adatkezelési körülményekről kell tájékoztatnia az érintetteket, attól függően, hogy a személyes adatokat az érintettektől gyűjti, vagy nem az érintettektől szerezte meg. Tekintettel arra, hogy a Kérelmezett a listák elkészítéséhez felhasznált adatokat nem közvetlenül a Kérelmezőktől gyűjtötte, hanem a különböző nyilvános adatbázisokban, beszámolóiban és a [...] nyilvános közléseiben, közleményeiben található információkat használta fel, a Kérelmezett előzetes tájékoztatási kötelezettségével összefüggésben az általános adatvédelmi rendelet 14. cikkében foglaltak irányadók. Következésképpen az általános adatvédelmi rendelet 13. cikke – amely azt tartalmazza, hogy az adatkezelőnek minimálisan miről kell tájékoztatnia az érintetteket, ha a személyes adatokat az érintettektől gyűjti – jelen esetben nem bír relevanciával, így annak Kérelmezők által vélt megsértése sem állapítható meg.

Az általános adatvédelmi rendelet (60) preambulum-bekezdése értelmében az átlátható és a tisztességes adatkezelés elve megköveteli, hogy az érintett tájékoztatást kapjon az adatkezelés tényéről és céljairól, továbbá minden olyan információról, amelyek a tisztességes és átlátható adatkezelés biztosításához szükségesek, figyelembe véve a személyes adatok kezelésének konkrét körülményeit és kontextusát.

Az általános adatvédelmi rendelet 13-14. cikke szerinti előzetes tájékoztatást és 15. cikke alapján az érintett kérésére nyújtott tájékoztatást meg kell különböztetni egymástól. Míg a 13-14. cikk szerinti tájékoztatás arra szolgál, hogy az érintett általános, átfogó képet kapjon a személyes adatai kezeléséről, addig a 15. cikk szerinti hozzáférési jog célja kifejezetten az, hogy az érintett konkrétan a saját személyes adatainak kezeléséről kapjon tájékoztatást az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében.

A hozzáférési jog gyakorlása során az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet 15. cikk (1) bekezdése szerinti információkat kell az érintett rendelkezésére bocsátania. A Kérelmezők hozzáférési jogának gyakorlására irányuló kérelmeire adott válaszában a Kérelmezett megjelölte az adatkezelés jogalapját és célját, az általa személyes adatok körét és forrását, az adatkezeléshez fűződő jogos érdekét, megadta a tiltakozáshoz fűződő jogról, illetve a jogorvoslati és jogérvényesítési lehetőségekről való tájékoztatást, és kitért az üzleti titok sérelmével, valamint az újságcikkek előzetes egyeztetési kötelezettségével összefüggő tájékoztatásra is.

Amennyiben az adatkezelés közérdekű, vagy az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdeke alapján történik, az érintettek az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke alapján tiltakozhatnak személyes adataik kezelése ellen. Ebben az esetben az adatkezelő a személyes adatokat nem

kezelheti tovább, kivéve, ha az adatkezelő bizonyítja, hogy az adatkezelést olyan kényszerítő erejű jogos okok indokolják, amelyek elsőbbséget élveznek az érintett érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben, vagy amelyek jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez kapcsolódnak.

Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (4) bekezdése szerint az adatkezelő köteles az érintettek figyelmét kifejezetten felhívni az őket megillető tiltakozáshoz való jogra legkésőbb az első kapcsolatfelvétel alkalmával, és az erre vonatkozó tájékoztatást egyértelműen és minden más információtól elkülönítve kell megjeleníteni.

Mindezek alapján a Hatóság megállapítja, hogy a Kérelmezett nem követett el jogsértést az általános adatvédelmi rendelet Kérelmezők által megjelölt, és a Hatóság által vizsgált rendelkezéseivel összefüggésben.

* * *

IV. Eljárási szabályok

A Hatóság hatáskörét az Infotv. 38. § (2) és (2a) bekezdése határozza meg, illetékessége az ország egész területére kiterjed.

Az Ákr. 37. § (2) bekezdése szerint az eljárás a kérelemnek az eljáró hatósághoz történő megérkezését követő napon indul. Az Ákr. 50. § (1) bekezdése alapján, ha törvény eltérően nem rendelkezik, az ügyintézési határidő az eljárás megindulásának napján kezdődik.

Az Ákr. 112. § (1) bekezdése, 114. § (1) bekezdése, illetve 116. § (1) bekezdése alapján a határozattal szemben közigazgatási per útján van helye jogorvoslatnak.

A rendelkező rész II. pontjában foglalt végzés elleni önálló jogorvoslati jog az Ákr. 112. §-án, 114. § (1) bekezdésén, illetve 116. § (1) bekezdésén és a 116. § (4) bekezdés d) pontján alapul.

A Ptk. 6:48. § (1) bekezdése alapján pénztartozás esetén a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdődően a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot köteles fizetni.

A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg. A Kp. 12. § (1) bekezdése alapján a Hatóság döntésével szembeni közigazgatási per törvényszéki hatáskörbe tartozik, a perre a Kp. 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján a törvényszék hatáskörébe tartozó perben a jogi képviselőt kötelező. A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a Határozat hatályosulására halasztó hatálya nincs.

A Kp. 29. § (1) bekezdése és erre tekintettel a Pp. 604. § szerint alkalmazandó, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 9. § (1) bekezdés b) pontja szerint az ügyfél jogi képviselője elektronikus kapcsolattartásra kötelezett.

A Hatóság döntésével szembeni keresetlevél benyújtásának idejét és helyét a Kp. 39. § (1) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Kp. 77. § (1)-(2) bekezdésén alapul. A közigazgatási per illetékének mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése határozza meg. Az illeték előzetes megfizetése alól az Itv. 59. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja mentesíti az eljárást kezdeményező felet.

Az Ákr. 135. § (1) bekezdés a) pontja szerint a kötelezett a törvényes kamatnak megfelelő mértékű késedelmi pótlékot köteles fizetni, ha pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget.

Ha az előírt kötelezettsége teljesítését a Kérelmezett megfelelő módon nem igazolja, a Hatóság úgy tekinti, hogy a kötelezettséget határidőben nem teljesítette. Az Ákr. 132. §-a szerint, ha a Kérelmezett a hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésnek nem tett eleget, az végrehajtható. A Hatóság határozata az Ákr. 82. § (1) bekezdése szerint a közléssel véglegessé válik. Az Ákr. 133. §-a értelmében

a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság fogatosítja. Az Infotv. 61. § (7) bekezdése alapján a Hatóság határozatában foglalt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartásra, tűrésre vagy abbahagyásra irányuló kötelezés vonatkozásában a határozat végrehajtását a Hatóság fogatosítja.

Budapest, 2021. január 08

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár